Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 30 (2318).
СЕШАНБА
5 ФЕВРАЛЬ, 1974 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

40 ОИЛА УЧУН

«Марказ 1-А» кварталида 40 квартирали турар жой биноси қурилишида жилолаш ишлари тугалланиб, фойдаланишга тахт қилиб қўйилди.

Сайқаллашни «Главташкентстрой» пардозлаш тресги 20- ва 24-қурилиш бошқармаларининг А. Смагина, А. Меҳмонов, А. Будалов каби бўёқчи, сувоқчи ва дурадгорлар бригадаси коллективлари амалга оширишди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

1973 ЙИЛ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ УЧУН САНОАТ, ҚУРИЛИШ ВА ТРАНСПОРТ ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ЯКУНЛАРИ БЎЙИЧА ЎЗБЕКИСТОН ССРГА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ, ВЦСПС ВА ВЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҚИЗИЛ БАЙРОҒИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети қарор қиладилар:

Ўзбекистон ССР 1973 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш юзасидан саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилсин ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроғи билан мукофотлансин.

СОВЕТ—КУБА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси Революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан 1974 йил 28 январдан 3 февралга қадар расмий дўстона визит билан Кубада бўлди.

Латин Америкасида социализм қураётган биринчи мамлакатга КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг биринчи визити кубалик ўртоқларнинг революцион ғайратини ва ўртоқларча бирдамликни жонли равишда намоён қилишларига сабаб бўлди. Совет—Куба дўстлигини ривожлантиришда янги муҳим босқични бошлаб берди.

СССР билан Кубани бирлаштириб турган бузилмас бирлик ва ўртоқларча бирдамлик мана шу кунларда ўзининг янги, ёрқин ифодасини топди, улар ўртасида қардошларча ҳамкорликни янада чуқурлаштириш йўллари белгилаб олинди. Ҳар иккала мамлакатнинг ички ривожлантириш тажрибаларини ўртоқлашиш фойдали ва қимматли бўлди. Совет Иттифоқи ва Куба раҳбарлари жаҳондаги ҳозирги аҳволга ҳамда социалистик давлатлар ташқи сиёсатининг вазифаларига, давлатлар ва халқларнинг озодлигини, мустақиллигини ва суверен ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, тинчлик ва халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш сиёсатига нисбатан ўзларининг қарашларида тўла бирлик мавжудлигини айтдилар.

СОЦИАЛИЗМ ВА КОММУНИЗМ ЙЎЛИДА ДАДИЛ ҚАДАМ ТАШЛАБ

Куба Коммунистик партияси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ва бутун совет халқининг КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш йўлидаги бунёдкорлик фаолиятининг тарихий аҳамиятини юксак қадрлайди.

Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили муваффақиятли тугалланганлиги Совет экономикасини — ривожланган социализм экономикасини янги марраларга олиб чиқди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш юзасидан, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигидан далолат берувчи энг муҳим кўрсаткич бўлган меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан 1973 йил учун белгиланган план топшириқлари ошириб бажарилди. Мамлакатда янги йирик саноат комплекслари барпо қилинди, табиий бойликларнинг янги топилган конлари муваффақиятли равишда ўзлаштирилмоқда.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида КПСС ва Совет ҳукумати томонидан кўрилган чоралар қишлоқ хўжалик маҳсулотини анча кўпайтиришга олиб келди. Ўтган йил дон, пахта ва бошқа бир қанча экинлардан энг юқори ҳосил олинди.

Фан-техника революциясининг муваффақиятларини кенг жорий қилиш, планлаштириш ва бошқариш системасини такомиллаштириш асосида бутун Совет экономикасини янада юксалтириш масалаларига КПССнинг халқ хўжалигига раҳбарлик қилиш соҳасидаги фаолиятида катта аҳамият берилмоқда. Совет халқи фаровонлигини оширишнинг кенг программаси планли равишда бажарилмоқда.

Умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш халқнинг ижодий кучларини партия ишлаб чиққан мақсадларга эришишга сафарбар қилишнинг синалган методидир. План топшириқларининг муддатидан олдин бажарилаётганлиги, муқобил планлар меҳнат унумдорлигини ошириш учун, маҳсулот сифатини яхшилаш учун меҳнаткашлар олиб бораётган актив ва ташаббускор кураш мана шуларнинг ҳаммаси Советлар мамлакатини тағин ҳам кўпроқ кучайтирмоқда, коммунизм қуришнинг жаҳоншумул тарихий вазифаларини ҳал этишга ёрдам бермоқда.

Куба халқи қардош совет халқининг муваффақиятларини қизғин табриклайди. СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қуввати мустаҳкамланаётганлиги, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришдаги муваффақиятлар жуда катта халқаро аҳамиятга эга. СССРнинг муваффақиятлари бошқа социалистик мамлакатларни руҳлантирмоқда, озодлик, демократия, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётганларнинг ҳаммасига янги куч бағишламоқда, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги йўлида курашиш учун тағин ҳам мустаҳкамроқ моддий негиз яратиб бермоқда.

Социалистик жамият қуришнинг — эксплуатациядан ҳоли бўлган, бутун меҳнаткаш халқ бахт-саодати йўлида меҳнаткашларнинг ўзлари бошқарадиган жамият қуришнинг буюк вазифаларини амалга оширишда ўз Коммунистик партияси теварагида жипслашган Куба халқининг муваффақиятларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, совет халқи юксак қадрламоқдалар.

Чуқур социал иқтисодий ўзгартишлар ва маданий қурилишдаги жуда катта тараққиёт Куба халқининг турмушини тубдан ўзгартирибгина қолмасдан, шу билан бирга миллий озодлик ва социал тараққиёт учун курашаётган бошқа кўпгина халқлар учун илҳомбахш ўрнак ҳам бўлиб қолди.

Куба Коммунистик партиясининг ташкилий структурасини такомиллаштириш, партия сафларини мустаҳкамлаш, партия съездини тайёрлаш, социалистик давлатчиликни, марказлаштирилган планлаштиришни ривожлантириш, кенг халқ оммасини марксизм-ленинизм ғоялари руҳида тарбиялаш йўлида ҳозирги вақтда олиб борилаётган ишлар принципиал аҳамиятга эга.

Яқинда кенг равишда нишонланган саналар—Монкада казармасига қаҳрамонона ҳужум қилинган куннинг 20 йиллиги ва Куба Революцияси ғалабасининг 15 йиллиги иқтисодий, социал ва маданий қурилишда Куба эришган муваффақиятларнинг ҳақиқатда умумхалқ кўриги бўлди. Куба касаба союзларининг XIII съезди Куба ишчилар синфини ва барча меҳнаткашларини сиёсий активлаштиришга ҳамда уларнинг меҳнат ғайратини оширишга ёрдам берди.

Мана шуларнинг ҳаммаси Кубанинг сиёсий ва хўжалик ҳаёти жўш уриб турганлигидан, Куба коммунистлари Куба халқи революцион традицияларининг шонли байроғини баланд кўтариб бораётганлигидан, Куба Социалистик революцияси эришган муваффақиятларни мустаҳкамлаб ва чуқурлаштириб ўз тараққиётининг янги босқичига қадам қўйганлигидан яққол далолат бериб турибди.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН КУБА ЎРТАСИДАГИ ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА ВА РИВОЖЛАНМОҚДА

Совет Иттифоқи билан Куба шунга аминдирларки, совет ва Куба халқларининг Совет Иттифоқи ва Куба Коммунистик партияларининг бузилмас дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги ҳар иккала мамлакатнинг, бутун социалистик ҳамдўстликнинг туб манфаатларига, тинчлик ва халқаро хавфсизлик манфаатларига мос бўлиб тушмоқда. Улар социалистик интернационализм принципларига амал қилиб, тўла тенг ҳуқуқлилик ва суверенитетни ўзаро ҳурматлаш руҳида Совет — Куба дўстлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш ва ривожлантираверишга маҳкам бел боғлаганлар, чунки Совет — Куба дўстлиги социал тузумнинг муштараклиги билан ҳамда социализм ва коммунизмни тинч қуришдаги мақсадларнинг бирлиги билан жипслашган ҳар иккала мамлакат халқларининг жуда ҳам қимматли мулкидир.

Совет Иттифоқи ва Куба халқлари бир-бирларининг турмушларини, маданиятларини, ижтимоий-сиёсий, хўжалик ва илмий-техникавий тажрибаларини яхшироқ билишлари учун, Коммунистик партиялар, давлат органлари, касаба союзлари, ёшлар ташкилотлари, хотин-қизлар ташкилотлари ва бошқа оммавий ташкилотлар йўли билан Совет — Куба ҳамкорлиги, иккала мамлакат аҳолиси турли табақаларининг намояндалари ўртасидаги мулоқотлар узлуксиз кенгайиб бориши учун ҳамма чоралар кўрилаверади.

Ҳар иккала мамлакат, жумладан 1972 йилда имзоланган иқтисодий битимларга таяниб, иқтисодий савдо-сотиқ ва илмий-техникавий ҳамкорликни планли, узоқ муддатли асосда муттасил ривожлантираверадилар ва такомиллаштираверадилар. Иқтисодий ҳамкорликнинг самарадорлигини оширишга алоҳида эътибор бериладди.

Совет ва Куба планлаштириш органлари ўртасидаги, ҳар иккала мамлакатнинг министрликлари ва идоралари ўртасидаги ҳамкорлик, Совет ва Куба ишлаб чиқариш коллективлари ўртасидаги бевосита алоқалар кенгайтирилаверади.

Иккала ҳукумат ўртасидаги битимларга мувофиқ Совет Иттифоқи индустрияни ривожлантиришда, қишлоқ хўжалигини механизациялашда, Куба экономикасининг турли тармоқлари учун малакали кадрлар тайёрлашда социалистик Кубага кўмаклашаверади.

Совет ва Куба илмий тадқиқот муассасалари, ўқув юртлари, ижодий союзлари ўртасида алоқалар ва амалий ҳамкорлик рағбатлантирилаверади.

Янги турмуш қуришда Совет Иттифоқи Кубага бундан буён ҳам кўмак ва мадад бериб туришга тайёр эканлигини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет давлати ва бутун совет халқи номидан таъкидлади. Интернационал бирдамлик учун, социалистик жамият қуришнинг ҳамма соҳаларида Кубага қардошларча берилаётган ёрдам учун Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Советлар мамлакатига Куба Коммунистик партияси, Революцион ҳукумати ва куба халқи номидан ғоят катта ташаккур изҳор этди.

СССР ВА КУБА КОММУНИСТЛАРИ БИР САФДА ТУРИБ МУШТАРАК ИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

Меҳнаткаш халқнинг бахт-саодати учун, социалистик ва коммунистик жамият қуриш учун курашга ўзларининг бутун фаолиятларини бағишлаган иккала революцион марксчи-ленинчи партия КПСС билан Куба Коммунистик партияси ўртасидаги ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлик Совет — Куба бузилмас дўстлигининг ғоят мустаҳкам негизи бўлиб турибди. КПСС ва Куба Коммунистик партияси бу ҳамкорликни ривожлантиришни биринчи даражада аҳамиятли вазифа, деб ҳисобламоқдалар.

(Охири иккинчи бетда).

ТОШКЕНТ—ИВАНОВО: ҚАҲРАМОНЛАР ЭСТАФЕТАСИ

Яқинда «Оқшом» газетаси ўз саҳифаларида Тошкент тўқимачилик комбинатининг машҳур йигирувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраеванинг Иваново шаҳрига қилган сафари ҳақида ҳикоя қилган эди. Буолма ўша ерда ишлаб чиқариш илғорлари область слётининг меҳмони бўлди, ҳамкасблари — Анастасия Ерофеева ва Елена Амосова билан социалистик мусобақа тўғрисида шартнома тузди.

Мана энди Тошкент ва Иваново меҳнаткашлари мустаҳкам дўстлигининг яна бир ёрқин саҳифаси очилди.

Тўқимачилик комбинати иккинчи тўқув фабрикасининг қизил бурчагида биринчи беш йилликлар қаҳрамони, уч марта Ленин орденининг кавалери, тўқимачилик ўлкасининг кичкинагина шаҳри — вичугалик тўқувчи Мария Ивановна Виноградова билан ҳаяжонли учрашув бўлиб ўтди.

Ёдингизда бўлса керак, ўша вақтларда Мария Виноградова ва унинг опаси Евдокиянинг номи стахановчилик ҳаракатининг ташаббускорлари — Алексей Стаханов, Никита Изотов, Алексей Бусигинларнинг номлари билан бирга тилга олинар эди.

* * *

Учрашувда ҳозир бўлган тўқимачилар ветеран ҳамкасбларининг ҳар бир сўзини зўр диққат билан тингладилар.

Кўпчилик «Ёрқин йўл» кинофильмидаги қуйидаги эпизодни беихтиёр эслайди. Бу эпизод қаҳрамонлари тўқувчилар учун имконият яратиш мақсадида эски цехлар ўртасидаги деворни бузиб ташлашади. Бу воқеаларни улар тасодифан эслаганлари йўқ. Чунки, ўша кино қаҳрамонлари учун опа-сингил Виноградовалар прототип бўлишган эди.

— Мария Ивановна, чиндан ҳам шундай бўлганми!

— Ҳа. Фильм бадиий бўлса ҳам деворнинг бузилиши тўғрисидаги кадрлар бизнинг Вичугада олинган. Фақат суратга кейинроқ, биз Дуся билан 200 станокда ишлай бошлаганимиздан сўнг олинган.

Мария Ивановна воқеа қандай бўлганлигини ҳикоя қилиб берди. Воқеанинг муқаддимаси Вичугада эмас, Москвада, А. Стаханов кўмир қазиш бўйича биринчи Бутуниттифоқ рекордини ўрнатган 1935 йилда бошланган эди.

— И. Изотовадан сўнг стахановчилар кенгашининг минбарига Родников комбинатининг тўқувчиси Тася Одинцова кўтарилди. «Мен сменадошим билан бирга 132 станокка хизмат кўрсатамиз. Агарда ускуналарни тайёрлаб беришса бундан ҳам кўпроқ станокка хизмат кўрсатар эдим», деди у.

— Қанча станокка!— сабри чидамай ўтирган ўрнидан қичқирди Дуся.

— 156 тага!— жавоб қайтарди Одинцова.

— Биз Маруся билан 200 станокда ишлаймиз!

Уйга қайтар эканмиз, бизни шубҳалар қийнай бошлади: уддалай олармиканмиз, шармандa бўлиб қолмасак бўлгани.

Аммо фабрикада бизни тўғри тушунишди. Сизнинг юксак мажбуриятингиз бутун коллективнинг шуҳрати, дейишди улар. Ускуналарни тайёрлаш бошланди.

Эски кичик цехларда бир йўла 200 станокни сиғдириб бўлмас эди. Ушанда цехларни қайта қуришга киришдик. Цехлар ўртасидаги тўсиқни олиб ташлаганимиздан сўнг ҳатто 216 станокни ўрнатиш мумкин бўлди. Ана шу эпизод тўлалигича фильмга кирган.

Мария Ивановна енгил саноат халқ комиссариатининг таклифи билан қандай қилиб саноат академиясига ўқишга боргани, уруш йилларида йирик хўжалик бирлашмасининг партия ташкилотига раҳбарлик қилгани ҳақида, Москва йигирув-тўқув фабрикасининг ишчилари билан биргаликда корхонани қайта тиклаганликлари ва олиб борилган реконструкция ишлари тўғрисида, деярлик 20 йил фабрика директорининг ўринбосари лавозимида ишлаб, улар билан барча қувонч ва қийинчиликларни баҳам кўрганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб берди. Сўнгги йилларда М. И. Виноградова каноп толалари саноати Марказий илмий тадқиқот институти директорининг ўринбосари бўлиб ишламоқда.

* * *

Қаҳрамоннинг кўксида учта Ленин ордени порлаб турибди. Уларнинг биринчиси 1000 — номерга эга. Бу орденни у биринчи беш йилликларнинг қаҳрамонлари билан бирга шахсан Михаил Иванович Калининнинг қўлидан олган.

Мана ҳозир ҳам тўқимачилик фабрикасининг қизил бурчагида уни табриклаш учун Буолма Жўраева ва Лидия Павловна Казанцева минбарга кўтарилишади. Улар ҳам Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Бу фахрли унвонга улар саккизинчи ва тўққизинчи беш йилликлардаги шавкатли меҳнатлари учун сазовор бўлганлар.

Тўқимачилар аҳил дугонагардек бир бирлари билан кўришадилар. Б. Жўраева ва Л. Казанцева меҳмон билан ўз режалари ҳақида ўртоқлашадилар. Шу нарса диққатга сазоворки, уларнинг иккаласи ҳам Тўқувчи Виноградовалар мукофотининг лауреати. Чунки, улар енгил саноатдаги биринчи стахановчилар меҳнат жасоратининг муносиб давомчиларидир.

Беш йилликнинг аниқловчи тўртинчи йилида Буолма икки йиллик топшириқни бажармоқчи, Лидия Казанцева эса 1975 йилнинг охирига қадар яна бир «шахсий» беш йилликни бажариш ниятида.

— Ҳозирги ускуналарда,— деди меҳмонга мурожаат этиб Л. Казанцева,— хизмат фронтини кенгайтиришнинг чегараси мавжуд. Аммо, Сиз, ҳурматли, Мария Ивановна бошлаб берган ҳаракат издошларининг сафи чексиздир. Биз ўзимизни сизнинг ўқувчиларингиз деб ҳисоблаймиз. Ўз навбатимизда биз ҳам тажрибаларимизни, ўз маҳоратимизни тўқимачиларнинг ёш авлодига топширамиз. Мен ўз ишимда ҳамиша шунга интиламан. Цехларимизда сизга ўхшаган тўқувчилар кўпроқ бўлсин дейман.

Унинг сўзларини фабрика тўқувчилари қизғин гулдурос қарсаклар билан қўллаб-қувватлашди.

Учрашувда зарбдорлар авлодининг жонли алоқаси сифатида шахсий беш йилликларини муддатидан илгари бажариб 1974 йилга юксак муқобил планлар қабул қилган тошкентлик илғор тўқимачиларнинг номи жаранглаб янгради.

В. БЕЛОПЛОТОВ.

* * *

СУРАТДА: биринчи беш йилликлар қаҳрамони М. И. Виноградова [ўртада] Тўқувчи Виноградовалар мукофотининг лауреатлари йигирувчи Б. Жўраева ва тўқувчи Л. П. Казанцева даврасида.

Автор фотоси.

КОРХОНА ФИЛИАЛИ

Бешёғочдаги учинчи нон ишлаб чиқариш корхонасида техника тараққиётини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда.

Бугун

КОРХОНАНИНГ ОБИНОН ЦЕХИДА УН МАҲСУЛОТЛАРИНИ ҲАВО ЁРДАМИ БИЛАН ТАШИЙДИГАН ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ. Бу янгилик бир суткада 30 тонна унни қопсиз хамир қорадиган идишларга тушириб беради. Техника янгилигидан корхона коллективи катта даромад кўради. Унлаб ишчиларни бошқа вазифаларга ўтказиш имконияти туғилди.

Корхонанинг Бешқайрағоч массивидаги Қурувчи кўчасида обинон тайёрлайдиган филиали қурилиб фойдаланишга топширилди. Уни республика озиқ-овқат саноати министрлигининг кўчма механизациялашган колоннаси коллективи бунёд қилди. Бу филиал бир суткада тўрт тоннага яқин обинон тайёрлаб беради.

Халқ ҳокимияти йилларида Кубанинг энергетика қуввати деярлик икки баравар ошди. 1975 йилнинг охирига келиб мамлакатда электр энергия ишлаб чиқариш революциядан илгариги 1958 йилги даражага нисбатан 4 баравар ошиб кетади. Бу ривожланиб бораётган Куба экономикасини тўла таъминлаш имконини беради.

СУРАТДА: «Ренте» (Гавана вилояти) иссиқлик электр марказининг бошқариш пультида. Бу марказ СССР нинг техникавий ва иқтисодий ёрдамида қурилган.

Социалистик мусобақага кенг йўл

СЕКРЕТАРЛАР СЕМИНАРИ

Кеча

Собир Раҳимов район партия комитетида партия ташкилотлари секретарларининг семинари бўлиб ўтди.

Конференция қатнашчилари олдида район партия комитети саноат ва транспорт бўлими мудири Т. С. Қосимов Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллиги шарафига меҳнаткашлар ўртасида социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисида доклад қилди.

Ишлаб чиқариш резервларини қидириб топиш ва улардан фойдаланишда халқ контороли группа ва постларининг олиб бораётган ишлари тўғрисида район халқ контроли комитетининг раиси М. З. Зуфаров сўзлади.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ **КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети СССР 50 йиллиги номидаги Алексеевск цемент заводи қурувчиларини, монтажчиларини, ишга туширувчиларини, қурилишнинг барча қатнашчиларини ажойиб меҳнат зафари — Алексеевск цемент заводи учинчи навбати қурилишининг тугалланганлиги ва ўз вақтида фойдаланишга топширилганлиги муносабати билан қизғин табриклайдилар.**

▲ Буюк Британия Бош министри Э. Хит 4 февралда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга телеграмма юборди. Бу телеграммада Л. И. Брежневга самолёт бортидан 28 январда юборган телеграммасида айтилган яхши истаклари учун миннатдорчилик изҳор этилади. Сизга ва совет халқига, дейилади телеграммада, бахт-саодат ва равнақ тилайман.

▲ **КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 3 февралда Вашингтонга келди.**

▲ Кеча Чечен-Ингуш Автоном Совет Социалистик Республикасига Халқлар дўстлиги ордени топширилди. Орденни СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. К. Байбаков топширди.

Тошкент—жаҳонга

ОЗОДЛИК ОРОЛИГА

Кўни-кеча Ўзбекистон дўстлик жамияти кубалик дўстларимиз илтимосига биноан серқуёш республикамиз мадҳ этилган ўндан ортиқ номдаги китоб ва брошюралар, альбом ва фотоматериалларни у ерга жўнатди.

Куба адресига юборилган посилкада «Бугунги Совет Ўзбекистони» номли ойлик бюллетень, «Ўзбекистон гиламлари» альбоми, Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театри ва бошқа театрлар спектакллари акс эттан фотоочерк бор.

Шу кунларда жамият адресига кубалик дўстларимиздан ҳам кўплаб китоб ва журналлар келиб турибди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

▲ **ТОКИО. Оммавий норозилик митинги «инфляцияга, нарх-навонинг тез кўтарилишига ва мол танқислигига чек қўйилсин» деган шиор остида ўтди. Бу митингда матлубот кооперативлари федерациясининг мамлакатдаги турли районлардан келган делегатлари қатнашдилар. Федерация ўз сафларида тўрт миллион кишини бирлаштиради.**

▲ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон ҳукумати мамлакат қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга, уни экономиканинг сермаҳсул тармоғига айлантиришга катта эътибор бермоқда. Марказий ҳукуматнинг кўрган тадбирлари натижасида дон ҳосилини анча кўпайтириш мумкин бўлди. 1970|71 молия йилида 108 миллион тонна дон олинди. Бу — мустақил Ҳиндистон вужудга келган вақтдан бери қўйилган рекорд натижадир. Қишлоқ хўжалигида техникадан фойдаланиш, ўғит ишлатиш кўпайиб бормоқда. Ҳиндистонлик мутахассисларнинг чамасига кўра, 1 апрелда тугайдиган 1973|74 молия йилида 114 миллион тонна дон йиғиш мўлжалланади. Кейинги неча ўн йил мобайнида мисли бўлмаган қурғоқчиликлар ва бултурги йилдаги тошқинларга қарамай, шунча дон етиштирилди.

▲ **МЮНХЕН. Ғарбий Германия ишчилари ва хизматчиларидан 15 мингга яқин киши норозилик митинги ўтказди. Улар иш ҳақининг оширилишини ва меҳнат шароитларининг яхшиланишини талаб қилдилар. Любек ва Фленсбург (Шлезвиг-Гольштейн ўлкаси) корхоналарининг металлист ишчилари корхона эгаларини огоҳлантириб забастовка ўтказдилар.**

▲ РИМ. Италияда электрон-ҳисоблаш техникаси ва аниқ ишловчи машиналар ишлаб чиқарувчи йирик «Оливетти» компанияси ишчи ва хизматчиларидан 32 минг киши қисқа муддатли забастовка ўтказди. Бу забастовка корхона эгаларининг янги меҳнат шартномаси тузиш тўғрисида музокаралар бошлашдан бўйин товлашларига жавобан уюштирилди.

▲ **НЬЮ-ЙОРК. Американинг Барбетон шаҳридаги (Огайо штати) синтетик каучук заводи ишчиларининг забастовкаси қарийб тўрт ой давом этди. Бу забастовка ишчиларнинг ғалабаси билан тамом бўлди. Иш ташловчилар иш ҳақининг оширилишига, меҳнат шароитларининг яхшиланишига ва пенсия билан таъминлашга муваффақ бўлдилар.**

(ТАСС).

СОВЕТ—КУБА ДЕКЛАРАЦИЯСИ

(Боши биринчи бетда).

КПСС ва Куба Коммунистик партияси ҳамма соҳаларда ўзларининг ҳамкорликларини муттасил кенгайтира ва такомиллаштираверадилар, партия ходимлари делегацияларини бир-бирларига мунтазам равишда юбориб турадилар, партия матбуоти ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлайверадилар, социалистик ва коммунистик қурилиш тажрибасини ўртоқлашишни бутун чоралар билан кенгайтираверадилар.

Жаҳон майдонида идеология кураши сира тўхтамаётган, реакцион пропаганда тухматлар ёғдиришни авж олдириб, социализм мамлакатларини қуршаб олишга, социализм тўғрисидаги ҳақиқатни ўз мамлакатларининг халқларига бузиб кўрсатишга, шу тариқа капиталистик системанинг кучайиб бораётган ички кризисидан диққат-эътиборни чалғитишга муттасил уринаётган ҳозирги шароитда ҳар иккала қардош партия туҳматчиларни ҳормай-толмай ва рўй-рост фош қилиб ташлаш, социалистик мамлакатларнинг турмуши тўғрисида жаҳон жамоатчилигини кенг равишда хабардор қилиб туриб, шу тариқа антисоциалистик кучларнинг ҳар қандай шаклдаги идеологик диверсияларига кескин зарба бериш заруриятини уқтириб ўтдилар.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини тағин ҳам кўпроқ жипслаштириш учун тинмай курашмоқдалар. Улар жаҳон революцион авангардининг айрим отрядларини бир-бирига қарама-қарши қилиб қўйиш йўлидаги, социал тараққиёт, халқларнинг миллий озодлиги ва мустаҳкам тинчлик учун курашаётган кучлар иттифоқини бузиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга бундан буён ҳам актив равишда қаршилик кўрсатаверадилар. Ҳар иккала партия коммунистик ва ишчи партиялар коллектив бўлиб ишлаб чиққан интернационалистик йўлга зид бўлган ҳам ўнг ревизионизмга, ҳам «сўл» ревизионизмга, гегемонистик ва шовинистик тенденцияларга нисбатан шафқатсиз курашажаклар. Жаҳон коммунистик ҳаракати сафларининг бирлигини марксизм-ленинизм асосида мустаҳкамлаш бутун революцион жараённи муваффақиятли ривожлантиришнинг ва чуқурлаштиришнинг гарови бўлиб келди ва гарови бўлиб қолади.

ХАЛҚЛАРНИНГ МУСТАҲКАМ ТИНЧЛИГИ, ХАВФСИЗЛИГИ ВА ОЗОДЛИГИ УЧУН

Бутун дунё меҳнаткашларининг гениал устози ва йўлбошчиси бўлган, инсониятга социализм йўлини очиб берган В. И. Ленин вафотидан бери ярим аср вақт ўтди. Жаҳон тараққиётининг асосий тенденцияларини Ленин анализ қилиб берган эди. Халқаро воқеаларнинг бориши ҳозир ҳам мана шу ленинча анализнинг ҳаққонийлигини қайта-қайта исботлаб турибди.

Жаҳон худди Ленин башорат қилган йўлдан бормоқда.

Жаҳон социалистик системасининг қудрати ва унинг халқаро воқеаларга таъсири тўхтовсиз ошиб бормоқда. Халқларнинг миллий озодлик кураши тарихий ғалабаларга эришди. Империалистлар илгариги мустамлакачилик тартибларини янги мустамлакачилик билан алмаштиришга уринмоқдалар, миллий озодлик курашининг шиддати остида энди мана шу янги мустамлакачилик кишанлари ҳам тилка-пора бўлмоқда. Ҳозирги кунда капитализмнинг ялпи кризиси янада кескинлашаётганлиги ҳар қачонгидан ҳам кўра яққол кўриниб турибди. Ўзининг миқёси ва кескинлиги жиҳатидан мисли кўрилмаган сиёсий ва иқтисодий зиддиятлар капитал ларзага солмоқда.

Кучларнинг нисбати социализм фойдасига ёппасига ўзгариб бораётганлиги натижасида, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари келишиб ўтказаётган сиёсатнинг таъсири остида, барча тараққийпарвар ва тинчликсевар кучларнинг актив ҳаракатлари натижасида халқаро вазиятда «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши принципларини халқаро муносабатлар практикасида тобора мустаҳкамроқ қарор топтириш томон бурилиш бўлаётганлигини СССР билан Куба табриклайдилар.

Социалистик давлатлар ҳамдўстлигининг қудратини ва жипслигини янада мустаҳкамлашга, уларнинг иқтисодий ва сиёсий потенциалини янада ўстиришнинг муҳим омили — улар ўртасидаги мустаҳкам ҳамкорликни ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашишни Совет Иттифоқи ва Куба ўз ташқи сиёсатларининг марказий вазифаси, деб ҳисоблайдилар. Улар шунга асосланиб иш кўрмоқдаларки, бузилмас жаҳон социализмининг қудрати бузилмас қардошлик алоқалари билан жипслашган, бир-бирларига бегараз ёрдам ва мадад бериб келаётган социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги ва бирдамлиги бизнинг давримизда жаҳон ижтимоий ривожининг боришига белгиловчи таъсир ўтказаётган асосий революцион кучдир.

Совет Иттифоқи ва Куба сиёсий, иқтисодий ва бошқа соҳаларда қардош мамлакатлар ўртасидаги икки томонлама ва кўп томонлама алоқаларнинг ҳозирги мавжуд формаларини такомиллаштиришга ҳам, шунингдек улар ўртасидаги ҳамкорликнинг янги йўлларн ва йўналишларини муттасил излашга ҳам катта аҳамият бермоқдалар. Улар социалистик иқтисодий интеграция масалаларига бундан буён ҳам доимий эътибор бериб туриш, шу мақсадда ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши доирасида ишлаб чиқилган комплекс программани ва ишлаб чиқилаётган бошқа тадбирларни амалга оширишга бутун чоралар билан кўмаклашиш ниятидадирлар.

Халқнинг ҳаётини ва тинч меҳнатини хавф остида қолдираётган ҳар қандай империалистик тажовузкорликни Совет Иттифоқи ва Куба қатъиян қоралайдилар. Улар ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига ўзларининг астойдил содиқликларини тантанали равишда маълум қиладилар. Ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал қилиш ва ижтимоий тараққиётни давом эттириш учун тинчлик энг муҳим шартдир.

Тинчлик социалистик мамлакатларга социализм ва коммунизм қуриш учун қулай шарт-шароит таъминлаб беради; миллий озодлик кураши олиб бораётган халқларга сиёсий мустақилликни мустаҳкамламоқ, иқтисодий мустақилликка эришмоқ, мустамлакачилик ва ирқчилик режимларини тугатмоқ учун кенг имконият яратиб беради; капиталистик мамлакатлар меҳнаткашларининг эксплуатацияга қарши, ўзларининг қонуний ҳуқуқлари учун кураш олиб боришларини енгиллаштиради.

Давлатлар ўртасидаги низолар ва келишмовчиликларни ҳарбий воситалар билан ҳал этишдан принципиал равишда воз кечишга асосланган, барча давлатларнинг суверенитетини қатъий ҳурматлашни назарда тутадиган, уларнинг ички ишларига ҳар қандай аралашишга йўл қўймайдиган мустаҳкам, демократик, одилона тинчликкина халқлар ўртасида чинакам, тенг ҳуқуқли, самарали ҳамкорлик қилинишн учун шароит яратиб беради. Тинчлик бўлинмайди, мамлакатларнинг каттакичиклигидан, иқтисодий ва ҳарбий қудратидан, социал тузумидан қатъий назар уларнинг ҳаммасининг тинчлиги таъминланиши лозим.

Куба Коммунистик партияси ва Революцион ҳукумати Совет Иттифоқининг аниқ мақсадни кўзлаб ўтказиб келаётган ташқи сиёсат йўли, КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси муваффақиятли равишда амалга оширилаётганлиги жуда катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар. Куба Коммунистик партияси ва ҳукумати КПССнинг ва Совет давлатининг принципиал, изчил синфий ташқи сиёсати билан тўла равишда бирдамдирлар.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқаро майдонда ўз олдиларига қўйган муштарак мақсадларга эришишга Куба Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Куба Республикасининг Революцион ҳукумати ўзларининг актив ташқи сиёсати билан кўмаклашаётганликларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Совет ҳукумати юксак даражада қадрлайдилар. Социалистик Кубанинг халқаро миқёсдаги обрўйи тўхтовсиз кўтарилмоқда.

Қаҳрамон Вьетнам халқининг империалистик агрессияга қарши курашдаги ғалабаси ҳамда Вьетнамдаги урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида битим тузилганлиги тарихий аҳамиятга эга воқеа бўлди. Бу—ўз озодлиги учун курашаётган халқнинг букилмас мардлиги ғалабасидир ва шу билан бирга социализм кучларининг, барча эрксевар, антиимпериалистик кучларнинг, барча тинчлик ва адолат тарафдорларининг халқаро бирдамлиги ғалабасидир. Совет Иттифоқи ва Куба Вьетнам халқи билан ўзларининг интернационал бирдамликларини яна бир марта таъкидлайдилар. Улар бундан буён ҳам Вьетнам Демократик Республикаси билан қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлайверадилар, унга миллий экономикани тиклаб олишда, социализм қуришда зарур ёрдам ва кўмак бераверадилар. Улар Жанубий Вьетнам аҳолисининг манфаатларини ифодаловчи Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат Революцион ҳукуматини тўла равишда қўллаб-қувватлашларини ҳам айтдилар. СССР ва Куба Париж битимига тўсқинлик қилинаётганлигини, вьетнам халқининг ўз миллий истак-орзуларини эркин равишда амалга оширишга халақит бераётган кучларнинг ҳаракатларини қоралайдилар. Улар Париж битимининг ҳамма қатнашчилари бу битимни оғишмай бажарсин, деб Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг ва Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат Революцион ҳукуматининг қилаётган талаблари билан бирдам эканликларини айтдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба Лаосда тинчликни тиклаш ва миллий иноқликка эришиш тўғрисидаги битимга ижобий баҳо бермоқдалар, Камбоджа ватанпарварларининг кураши билан бирдам эканликларини яна таъкидлайдилар. Улар Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукуматининг мамлакатни тинч демократик бирлаштириш тўғрисидаги таклифларини ҳамда Корея халқининг чет эл қўшинларини Кореянинг жанубидан батамом олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги талабларини қувватламоқдалар.

Совет Иттифоқи ва Куба битта позицияда туриб, араб халқларининг Исроил агрессиясига қарши миллий озодлик курашини қўллаб-қувватламоқдалар. Яқин Шарқда хатарли, кескинлик туғдираётган манбани амалда тугатиш йўлида биринчи қадамлар қўйилди, уруш ҳаракатлари тўхтатилди, Женевада сулҳ конференцияси иш бошлади. Социалистик мамлакатлар ва бошқа тинчликсевар давлатлар араб халқларининг ҳаққоний ишини қувватлаб, рўёбга чиқариш учун кўп йиллардан бери курашиб келаётган мақсад йўлида, тўғри йўлда мана шундай қадамлар қўйилди.

Ҳозирча гап қисмий чоралар тўғрисида боряпти, бу чоралар можаро зонасининг ҳаммасини ҳам қали ўз ичига олгани йўқ. Энди гап шундаки, Яқин Шарқдаги можаро тубдан тинч бартараф қилинганлиги реаллик бўлиб қолсин ва бу нарса шу районнинг барча давлатларига, барча халқларига хавфсизлик келтиришини таъминласин. Бу эса Исроил қўшинларини 1967 йилда оккупация қилинган барча Араб территорияларидан батамом олиб чиқиб кетишни, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлашни тақозо қилади, деб Совет Иттифоқи ва Куба қатъий равишда уқтирмоқдалар. Акс ҳолда Яқин Шарқдаги хатарли портлаш хавфи аввалгидек сақланиб қолаверади.

Совет Иттифоқи ва Куба чуқур мамнуният билан шуни қайд қиладиларки, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг келишиб қилаётган ҳаракатлари Европада кескинликни юмшатиш ва тинч ҳамкорликни йўлга қўйиш томон тобора сезиларли силжишларга олиб келмоқда. Бу эса барча Европа халқларининг, бошқа қитъалардаги халқларнинг, жаҳон социализми ишининг манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

Империалистик кучлар Германия Демократик Республикасини қамалга солиб қўйган эдилар. Улар ташкил этган бу қамал батамом тугатилганлиги социалистик давлатларнинг муҳим муштарак ғалабаси бўлди. Немис ишчилари ва деҳқонларининг биринчи давлати—Германия Демократик Республикаси халқаро ҳуқуқий жиҳатдан ҳеч сўзсиз танилган давлат бўлиб қолди. Чехословакия Социалистик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида яқинда тузилган шартнома шармандали Мюнхен битими тугатилганлигини мустаҳкамлаб берди.

Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган, Европадаги барча давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантирмоқ учун мустаҳкамроқ негиз яратиб бериши лозим бўлган кенгашнинг муваффақиятли равишда охирига етказилишини Совет Иттифоқи ва Куба ялпи тинчлик иши учун жуда муҳим, деб ҳисоблайдилар. Кенгашнинг барча қатнашчилари холис ният билан иш қилсалар бу кенгаш Европадаги воқеаларнинг боришини тинчлик ва ҳамкорликнинг умидбахш ўзанига солиб юборадиган салмоқли қарорлар қабул қилиш билан тугалланиши мумкин ва лозим. Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида ҳозир Венада олиб борилаётган музокараларнинг шу тўғрида конкрет қарорлар қабул қилиши ҳам мана шу йўлда қўйилган янги фойдали қадам бўлур эди.

Осиёдаги барча давлатлар ўртасидаги муносабатларда барқарор тинчликни ва мустаҳкам яхши қўшничиликни таъминлаш бутун планетамизда тинчликни мустаҳкамлаш йўлида қўйилган катта қадам бўлур эди. Шу сабабли Куба Республикаси Совет Иттифоқининг Осиёда коллектив хавфсизлик вужудга келтириш йўлида жон куйдириб қилаётган ҳаракатларига қўшилади ва Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг бу йўлда сарфлаётган куч ва ғайратини қувватлайди.

Иккала ижтимоий система ўртасида тўхтовсиз кураш бораётган шароитда халқаро муносабатларда ижобий силжишлар рўй бермоқда. Империализмнинг табиати ўзгаргани йўқ, жаҳонда агрессив ва реакцион кучлар ўз ҳаракатларини давом эттирмоқдалар, улар халқаро кескинликнинг юмшатилишига қаршилик қилмоқдалар, ҳарбий тайёргарликларни кучайтиришга интилмоқдалар, халқлар ўртасида ишончсизлик ва душманлик туғдиришга уринмоқдалар.

Етилган бир қанча масалаларни амалий ҳал этиш худди мана шу кучларнинг таъсири остида чўзилиб кетмоқда. Умумевропа кенгашида ва Венадаги музокараларда сунъий тўсиқлар қурилмоқда, «шартлар» ўйлаб чиқарилмоқдаки, булар социалистик мамлакатларнинг ички ишларига аралашишга уринишдан бошқа нарса эмас. Америка Қўшма Штатларида кескинликни юмшатишга қаршилик қилувчилар, «совуқ уруш»ни қайтариш тарафдорлари активлашмоқда. Ҳозир улар ўзларининг бутун куч-ғайратларини Совет—Америка муносабатларида бошланган нормаллашишни бузиш йўлидаги уринишларга қаратмоқдалар, бундай нормаллашиш уруш хавфини камайтиришдан ва давлатлар ўртасида тенг ҳуқуқли тинч ҳамкорликни ривожлантиришдан иборат бўлган умумий жараённинг муҳим қисмидир.

Тинч-тотув яшашнинг ленинча принципига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ва Куба агрессив ва реакцион доираларнинг инсониятни халқаро кескинликни кучайтириш, уруш ёқасига келтириб қўйиш, гирдобига яна туртиб юборишга қаратилган ҳар қандай уринишларини қатъиян қоралайдилар.

Совет Иттифоқи ва Куба жаҳоннинг бошқа районларида бўлгани каби Латин Америкасида ҳам давлатлар ўртасидаги муносабатларда тенг ҳуқуқлилик, суверенитетни ва территориал бутунликни ҳурматлаш, куч қўллашдан ёки куч қўлламоқчи бўлиб таҳдид қилишдан воз кечиш принциплари мустаҳкам қарор топсин, деб талаб қилмоқдалар. СССР ва Куба Латин Америкаси халқларининг ички ишларига аралашишдан иборат империалистик сиёсатни қатъиян қоралайдилар.

Совет Иттифоқи социалистик Кубани иқтисодий ва сиёсий қамал қилишни тўхтатишни ва унга қарши қилинаётган бошқа душманлик ҳаракатларини тўхтатишни қатъиян талаб қилади. Куба Республикасининг ўз территориясидаги Американинг Гуантанамо ҳарбий денгиз базасини ҳеч сўзсиз тугатиш тўғрисидаги талабини Совет Иттифоқи қонуний ва ҳаққоний талаб, деб ҳисоблаётганлигини яна бир марта уқтириб ўтади ва бу талабни тўла равишда қувватлайди.

Чилидаги фашистлар ҳарбий хунтаси қилаётган оммавий террорни, ватанпарварларни таъқиб ва қатл қилаётганлигини СССР ва Куба ғазабланиб қоралайдилар. СССР ва Куба қонли реакцион диктатурага қарши курашаётган Чили ватанпарварлари билан ўзларининг тўла бирдам эканликларини маълум қиладилар. Совет ва Куба халқлари Чили хунтаси томонидан қилинаётган террорнинг жабрини тортаётган ўртоқ Луис Корваланни ва бошқаларни сзод қилиши жаҳоннинг барча тараққийпарвар кучлари билан бирга талаб қиладилар, Чилидаги қон тўкишни ва ўзбошимчаликни дарҳол тўхтатишни талаб қиладилар.

Вақтинча мағлубият Чили халқининг чинакам мустақилликка ва демократияга эришиш учун курашга бўлган иродасини бўшаштира олмайди.

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи ва Куба миллий озодлик учун, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш ҳамда социал тараққиёт учун одилона кураш олиб бораётган Латин Америкаси халқлари билан қизғин бирдам эканликларини яна бир марта таъкидлайдилар.

СССР ва Куба Латин Америкаси давлатларининг социализм мамлакатлари билан алоқалари ривожланиб ва мустаҳкамланиб бораётганлигини табриклайдилар. Улар Латин Америкасидаги мустақил мамлакатларнинг халқаро ҳаётда активроқ қатнашуви тинчлик ва давлатлар ҳамкорлиги ишига катта ҳисса бўлиб қўшилишига аминдирлар.

Қўшилмаслик ҳаракати кейинги йилларда жаҳон сиёсатида муҳим роль ўйнайдиган бўлиб қолди. СССР ва Куба қўшилмаган мамлакатларнинг сиёсати антиимпериалистик йўлдан бораётганлигини, улар халқаро кескинликни юмшатишга ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашишга интилаётганликларини юксак даражада қадрламоқдалар. Шу боисдан томонлар қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Жазоирда бўлиб ўтган IV конференцияси қарорларининг диққатга сазовор эканлигини уқтириб ўтдилар.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси озодлик ва мустақиллик учун курашаётган Осиё, Африка халқлари билан Совет Иттифоқи ва Куба халқлари бирдам эканлигини ифодалаб шуни айтадиларки:

— Шармандали мустамлакачилик системасининг ҳамма формалари ва кўринишлари батамом ва абадий тугатилиши лозим. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мустамлака мамлакатларга ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги қарори тўла равишда амалга оширилиши керак.

— Ангола ва мозамбик халқлари озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган одилона курашларида барча эрксевар кучларнинг бирдамлигидан фойдаланишга тўла равишда ҳақлидирлар.

— Тараққиёт ва демократия барча самимий тарафдорларининг бурчи — Намибия, Зимбабве ва Жанубий Африка халқларининг ирқчи режимларга қарши курашини тўла равишда қўллаб-қувватлашдан иборат.

— Ўз мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган ёш Гвинея — Бисау Республикаси халқаро — ҳуқуқий жиҳатдан кенг равишда танилиши лозим.

Совет Иттифоқи ва Куба милитарист доиралар бошлаб берган қуролланиш пойгасини тўхтатишни, ядро қуролини ҳам, қурол-яроғларнинг оддий турларини ҳам ўз ичига олган ҳолда ёппасига ва батамом қуролсизланишни изчиллик билан ва оғишмай талаб қилмоқдалар. Қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференцияси бу ишда муҳим роль ўйнаши лозим. Шундай конференцияни чақиришга амалий тайёргарлик бошлаб юбориш пайти келди.

Ядровий қуролланиш пойгаси ҳали тўхтатилмаган шароитда барча давлатлар халқаро муносабатларда куч қўлланмаслик тўғрисида мажбурият олишларига ва шу билан бир вақтда ядро қуролини қўлланишни абадий таъқиқлашга эришиш катта аҳамиятга эга. Шу мақсадга эришишга қаратилган Совет таклифи Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXVII сессиясида қабул қилинганлиги мамнуният ҳисларини туғдирмоқда.

КПСС ва Куба Коммунистик партияси, Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси бошқа қардош мамлакатлар ва партиялар билан бирга халқаро вазиятда янада ижобий силжишларга эришиш, бу силжишларни абадийлаштириш учун ҳаракат қилишга маҳкам бел боғлаганлар. Халқларнинг манфаатлари давлатлар ўртасида ўзаро фойдали тинч ҳамкорликни ривожлантириш йўлида конкрет чоралар кўриб, шу тариқа халқаро кескинликнинг мустаҳкам равишда юмшатилишини талаб қилмоқда.

* * *

Совет — Куба дўстлиги мустаҳкам ва бузилмас дўстликдир. Мақсад ва қарашларнинг бирлиги билан, марксизм-ленинизмга ва социалистик интернационализмга чексиз содиқлик билан ўзаро чамбарчас боғланган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Куба Коммунистик партияси ҳар иккала мамлакат халқларининг, социалистик ҳамдўстликнинг, тинчлик ва коммунизм ишининг бахт-саодати йўлида ҳар томонлама Совет — Куба ҳамкорлигини янада мустаҳкамламоқ учун бундан буён ҳам барча зарур чораларни кўраверадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси
Марказий Комитетининг Бош секретари
Л. БРЕЖНЕВ.

Куба Коммунистик партияси Марказий
Комитетининг Биринчи секретари,
Куба Республикаси Революцион
ҳукуматининг Бош министри
ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС.

ГАВАНА, 1974 йил, 2 февраль.

УЧИНЧИ ПАРТИЯ БИЛЕТИ

— Биринчи партия билетини, — дея ҳикоя қилади Наталья Гавриловна Малинина, — 1940 йилда Пенза областининг Галицин районида олганман. Партияга ўтишда кўпгина саволларга жавоб беришга тўғри келган. Дастлаввал, ота-онам кимлар бўлгани, революцияга қадар нима билан шуғуллангани ҳақида сўраганларини яхши эслайман.—Улар деҳқончилик қилишган. Помешчиклар далаларида тер тўкишган, — деб жавоб берганман ўшанда.

Чиндан ҳам, биз яшаган Потьма қишлоғи деҳқонлари орасида ейишга ҳеч нарсаси йўқ бўлган қашшоқлари ҳам бор эди. Улуғ Инқилобдан сўнг, қишлоқнинг ана шу камбағал оилалари, шу жумладан, биз ҳам ўрмонга яқин овлоқ ерда жойлашган хотинлар монастирларидан бирига кўчиб ўтдик. Монах аёллар ўзларининг оқ ғиштин, кўп хонали бу ўйидан қочиб кетишган экан. Уларнинг собиқ ҳужраларига биринчи навбатда уй-жойи бўлмаганлар жойлашди. Коммуна ташкил этилди. Болалигим шу коммунада ўтди.

— Мен ана шу даврни ҳар доим ҳаяжон билан эслайман. «Биз янги дунё қурамиз, ҳеч нарсаси йўқлар мол-мулкли бўлади», деган сўзларнинг чуқур маъносини илк бор ана шу пайтда тушуниб олганман.

Етти йиллик мактаб, ўқитувчилар курсини тугатдим. Қишлоқ болаларини ўқитдим. Саводсизликни тугатишда актив қатнашдим. Ёшларни спорт ва бадиий ҳаваскорлик ишларига жалб этдим. Аввал пионервожатий, кейинчалик, комсомол ташкилоти секретари бўлдим. Коммунада воязга етганлигим жанговар ва мақсад томон қатъий интилишимни таъминлади. Бу катта ва дўстона оилада Ватанни севган ва унга сидқидилдан хизмат қилишда намуна бўлаётган кишиларга ҳавас қилардим. Кейинроқ Коммуна ўрнида «Октябрь» колхози ташкил топди. 30- йиллар шароитида у областдаги энг яхши хўжаликлардан бири ҳисобланарди.

Уруш. Наталья Гавриловна эрини қандай қилиб фронтга жўнатганлигини эслайди. Олти ёшар қизчасини онасига қолдириб, бир йил давомида танкка қарши чуқурлар кавлаб юрди. Совуқ кирқ даражадан ошарди. Ер музлаган, ҳеч қандай техника йўқ эди. Асосий қуролнинг бор-йўғи чўкич, белкурак, ломдан иборат эди, холос.

Бу юмушга барча хотинлар ҳам чидай олмасди. Аммо у бардош берди. Унинг қишлоқдаги барча қариндошлари ҳам барча азобларга тоб беришди.

Уруш йилларида Малинина Галицин район партия комитетининг инструктори бўлиб ишлади. «Октябрь» колхозидан у фронтга тез-тез нон ва картошка юкланган қизил карвонлар жўнатиб турди. Чернозер МТСнинг тракторчи қизларига машиналарни экиш кампаниясига тахт қилиб қўйишда ёрдамини аямади, улар билан бирга ўзи ҳам барвақт эрталаб далага йўл олди.

Уруш йиллари—синов йиллари бўлди. Информбюронинг қисқа маълумотлари: шиддатли жанглардан сўнг, бизнинг қисмимиз шу-шу ерларни қолдирдилар... Дафн этилганлар. Укаси Виктор ҳалок бўлди. Наталья Гавриловна икки марта эрини дафн этди. Биринчисида у йўлини топиб, душман ўраб олган жойдан амаллаб қочиб қолади. Иккинчи сафар-чи?.. Фронтдош дўстлари уни оғир ярадор бўлганлиги сабабли самолётда госпиталга жўнатганларини хабар қилишди...

Аёл қайғуси. Бу билан гир-атроф тўлиб тошган эди. Шунинг учун ҳам, коммунист Малинина ўз қайғу-ғамини кишиларга билдирмасликка ҳаракат қиларди. Унинг жасоратига бошқа бева қолганлар ҳам тенглашишга ҳаракат қилардилар. Уруш тугагач, Малинина Тошкентга келди. Бу ерда у иккинчи партия билетини олди.

40- йиллардаги каби бу сафар ҳам Н. Гавриловна шуларни ўйлаб қолди: — коммунист сифатида нима ишлар қилдим? Қандай қилишим зарур эди? Жамиятга фойдам тегдими? Шу даврда тўғри яшадимми? Ҳар доим ҳам йўлим ҳақиқат томонида бўлдими?

— Ҳа, фақат шундай. Фақат, тўғри!

Тошкентнинг Қизил тўқимачи станциясида Наталья Гавриловна олти йил партия ташкилоти секретари бўлди. Шу даврда у бошчилик қилган ташкилотда коммунистлар сони 3 кишидан 27 тага кўпайди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, темир йўлчиларнинг кўпчилиги унинг тавсияномаси билан партияга қабул қилинди. Ҳаммаси ҳам билдирилган ишончни оқлади. Демак, у янглишмапти.

Йигирма йил муқаддам Қизил тўқимачи шаҳарнинг кўримсиз бир чеккаси ҳисобланар эди. Ёмон об-ҳаво шароитида машинада келиб бўлмасди. Натижада, станциядан нон маҳсулотларини қопларда елкалаб ташишга тўғри келарди. Коммунистлар шоссе ўтказишга қарор қилдилар. Наталья Гавриловна шанбаликлар уюштирди, уларда ўзи ҳам актив иштирок этди.

— Темир йўл магистралларида ишлаб, мамлакатимиз йил сайин мустаҳкамланаётганлигини ҳис этаман, — дейди Малинина. — Чунончи, товар станциямизни олиб кўрайлик. Тошкентга бошқа жойлардан шунча кўп халқ хўжалик юклари келиб туради ва жўнатилади. Станциянинг қуввати кескин оширилганлигига менинг ҳам ҳиссам борлигидан беҳад хурсандман.

Иккинчи партия билети... Агар таъбир жоиз бўлса, Наталья Гавриловна буни аёллик бахтига доғ тушираётганлар билан яккама-якка олишувда бардош берганлиги учун олганди. У иккинчи марта турмушга чиққан эди. Унинг бу эри ҳам кўринишдан хотини, қизига меҳрибон, хўжалик юргизишни биладиган кишига ўхшарди. Аммо яқинроқ ёндошилиб қаралганда, у ички дунёси ва қизиқишлари билан ўз манфаатидан бошқа нарсани билмайдиган одам эди. Наталья Гавриловна кейинчалик бу эри қулоқ қилинган оиланинг фарзанди эканлигини билиб қолди. Эри одамлардан безор эди. Ўзи эса, кишиларсиз нафас ололмасди. Бутун қалби билан жамоат ишларига берилиши эрига хуш келмади. Шунинг учун ҳам бир куни шундай деб қолди:

— Наталья, партиянгни йиғиштириб қўй. Партия билети сенга нимага ҳам керак?

Бироқ у ўзича ҳукм чиқарди: — Сендай бемеҳр эрдан воз кечсам кечаманки, ундан воз кечмайман.

Чиндан ҳам, у билан оилавий турмуш кечиришга кўзи етмай қолганига қатъий ишонч ҳосил қилганди.

Тўғри, биринчи турмуш ўртоғи Алексей Малинин билан ғоят оз вақт бирга бўлишди. Лекин ундан нурли хотира қолди. Алексей институтда таҳсил кўрарди. Шу билан бирга хотинининг ҳам ўқишини истар эди. Эри халқ учун ишларди, хотинини ҳам хизмат қилишини талаб қиларди. Наталья Гавриловна биринчи муҳаббати ҳурмати ўз айтганини қилди...

Наталья Гавриловна темир йўлга қарашли уйнинг кичкина хонасини станцияда ишловчи қизи билан макон тутган. Бу кулбанинг асл эгаси улар келмасдан олдин бошқа квартира олиб кетган экан. Қизи турмушга чиққач, Чилонзорда яшаяпти. Малинина ҳозир бир ўзи яшайди. Бир вақтлар тузуккина квартира олишга имкон бор эди, бироқ у буни ўзига эп кўрмади. Турар-жойга эҳтиёжи каттароқ бўлганлар олишсин, — деди у.

Станция коллективи Наталья Гавриловнани пенсияга узатишди. У бундай «дам олиш»га ярим йил зўрга чидади. Жонига теккач, у 8-темир-бетон буюмлари заводида панелларни силлиқловчи бўлиб ишга кирди.

— Бажараётган ишим менга завқ-шавқ бағишлайди, — дейди Наталья Гавриловна — У ғоят қизиқарли. Шаҳар бўйлаб юрганингда сўнгги йилларда кўплаб янги бинолар қурилганлигининг гувоҳи бўлиб, суюнасан киши. Шунда ўзингни қурилишга алоқадор одам эканлигингдан фахрланиб кетасан. Мана, мен яшаб турган Б. Хмельницкий кўчасини олайлик. У кун сайин гўзаллашиб боряпти.

Кекса коммунист ишлаб чиқаришга қайта келиши биланоқ, дарҳол яна жамоат ишларига шўнғиб кетди. Партбюро аъзоси сифатида ҳозир у хотин-қизлар Советини бошқармоқда. Шу билан бирга Чилонзор район халқ суди маслаҳатчиси ҳамдир.

Ўтган йили Малининa учун босиб ўтган ҳаёт йўлига назар ташловчи асосий давр бўлди.

— Неки иш қилган бўлсам, ҳамма-ҳаммаси тўғри бўлди, — дейди ўз-ўзига у қатъийлик билан. Шундай экан, учинчи партия билетини ҳам олишга ҳаққим бор.

Наталья Гавриловна ўз ҳаётида уч марта партияга ҳисоб берди. Уч марта ҳам партия унга шундай деди:

— Малинина, коммунистлар сафида қолишга лойиқсан. Чунки бажараётган камтарона ишинг халққа наф келтиряпти.

В. ЛАПИНА.

•Қишлоқ—шаҳарга

Комбинатда пишиқчилик

Ҳозир Калинин районидаги теплица комбинати айни саратонга ўхшайди. Қарийб 11 гектардан иборат бир-бирига туташиб кетган ойнаванд секция майдонларида ҳосил ғарқ пишган. Сабзавоткорлар ҳар куни шаҳар меҳнаткашлари дастурхонига икки, икки ярим тоннадан бодринг, помидор ва бошқа кўк резаворлар етказиб беришяпти. Пешқадам коллектив аниқловчи йилнинг дастлабки ойида 50 тонна ҳосил етиштиришга аҳд қилган эди. Бу муддатидан илгари ошириб бажарилди. Шу кунгача планга қўшимча қарийб 10 тонна маҳсулот тайёрланди.

Бу дастлабки ютуқларни қўлга киритишда комбинатдаги Шаҳодат Фозилова ва Мавжуда Ҳакимбоева каби кўплаб сабзавоткор ёшлар катта ҳисса қўшдилар. Улар ўзларига бириктилган майдонларида 1—1,5 тоннадан ҳосил етиштириб ойлик планларини биринчилар қаторида бажаришга эришдилар. Бу йил Дилбар Мирзараҳматова бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар звеноси аъзолари ҳар бир квадрат метр майдондан 12 килограмм ўрнига 17 килограммдан ошириб ҳосил олиш учун мусобақани кенг авж олдирмоқдалар. Звено аъзолари январь ойида 10 тонна помидор етиштириб, ойлик топшириқни анча ортиғи билан бажардилар.

Меҳнатсевар сабзавоткорлар беш йилликнинг аниқловчи йилида ўтган йилга нисбатан 300 тонна кўп, яъни жаъми 1 минг 500 тонна маҳсулот етказиб бериш учун астойдил курашмоқдалар.

Х. АБДУВАЛИЕВ.

Тошкент трикотаж фирмасининг меҳнат аҳли тўққизинчи беш йиллик топшириқларини бажариш борасида баракали меҳнат қилмоқда. Сиз мана бу суратда корхона, тўқув цехи ўраш участкасининг пешқадам ўровчиларидан (чапдан ўнгга) комсомол аъзоси Лариса Гусева билан коммунист Александра Сергеева ўртоқларни кўриб турибсиз. Яқинда ёш зарбдор ишчи Ларисага «Корхонанинг энг ёш илғор ишчиси», Александра Сергеевага эса «Фирманинг фахрий ишчиси» деган унвон берилди. Бу икки илғор ишчи мунтазам равишда смена—ойлик топшириқларини 140—150 процент бажарадилар.

М. Нуриддинов фотоси.

Кубаликлар учун

Ўзбекистоннинг лубни қайта ишловчи заводлари каноп толасини Гавана портига жўнатишга киришди. Новожизненское, Қўрғонча, Солдатское ва Юқори Чирчиқ заводлари 31 январда дастлабки 300 тонна ана шундай хом ашё жўнатишди.

Кубаликлар каноп толасидан қоп-қанор, каноп ип, астар тайёрлаш учун кабель калаваси учун фойдаландилар. Шу йилнинг ўзида Куба Ўзбекистондан 4,5 минг тонна ёки ўтган йилдагидан 2 баравар кўп шу маҳсулотни олади. Республикадаги толани қайта ишловчи ўн бир корхонанинг ҳаммаси каноп толасини етказиб беришда иштирок этмоқда. Бу корхоналар планлаштирилган миқдордаги канопни муддатидан уч ой олдин етказиб бериш мажбуриятини олди.

(ЎзТАГ).

Бизнинг интервью

ЯХШИ РЕЖАЛАР

Беш йилликнинг аниқловчи йилида санъат ва маданият муассасаларининг коллективлари олдида катта вазифалар турибди. Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари сингари санъат ходимлари ҳам ўзларининг барча куч ва ғайратларини шонли республикамизнинг 50 йиллик олтин тўйини муносиб кутиб олишга қаратмоқлари лозим. Ҳамза номли Ленин орденли Ўзбек Давлат академик драма театрининг коллективи ҳам ана шу санага муносиб тараддуд кўрмоқда. «Тошкент оқшоми» газетасининг мухбири театр директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими И. Э. Мусабеков билан учрашиб, ундан театр коллективининг режалари ҳақида гапириб беришни сўради.

— Искандар Эминович, ўтган йил театр коллективи учун нималар берганлиги ҳақида гапириб берсангиз.

— 1973 йилда биз арзигули муваффақиятларни қўлга киритдик. Ишлаб чиқариш — молия планлари барча кўрсаткичлар бўйича бажарилганлигини мамнунлик билан айтиб ўтаман. Томошабинлар театр саҳнасида муваффақиятли ўйналаётган бир неча янги спектакллар билан танишиш шарафига муяссар бўлдилар. Шулардан бири Комил Яшиннинг «Инқилоб тонги» асаридир. Бу спектакль Бухорода совет ҳокимиятини ўрнатишга бағишлангандир. Уйғуннинг «Абу Райҳон Беруний» асарини томошабинлар ҳамон қизиқиш билан кўрмоқдалар. У улуғ олимнинг минг йиллик юбилейига бағишланган эди.

Ҳинд ёзувчиларининг асарларига мурожаат қилиб туриш театр учун анъанавий одат ҳисобланади. Томошабин ўз вақтида коллективимиз тайёрлаган «Ганг қизи», «Почта» спектаклларини қизиқиш билан кутиб олган эди. Булар Рабиндранат Тагор асарлари асосида тайёрланган. Ўтган йили биз қадимги ҳинд адиби Калидасанинг «Шакунтала» асарини қўлга олдик. Шундай қилиб, ҳинд адибларининг асарларини саҳналаштираётган бизнинг театримиз мамлакатдаги ягона театр ҳисобланади. Театр репертуарида замонавий руҳда яратилган асарлар кўпроқ ўрин олмоқда. Ўтган йилнинг охирларида машҳур совет драматурги Виктор Розовнинг «Оқшомдан тушгача» асарини биринчи бўлиб саҳналаштирдик. Томошабинлар бу спектаклни қизиқиш билан кўрмоқдалар.

Мана шу асарларнинг ҳаммаси санъат коллективининг ижодий фаолиятига жонланиш бахш этди. Улар актёрларимизнинг кўп қиррали характерлар яратиши учун ажойиб материал бўлди.

Биз гастроль сафарларини ҳам анча жонлантириб юбордик. Бухоро области ва қардош Тожикистонга уюштирган сафаримиз жуда хам хайрли бўлди. Биз чегарадаги томошабинларга ўзимизнинг ўнлаб энг яхши спектаклларимиз, шу жумладан «Бой ила хизматчи», «Шоҳ Эдип», «Парвоз», «Олтин девор», «Афсона яратган қиз» ва бошқа асарларни намойиш қилдик. Гастроль давомида узоқ-узоқ районлардаги пахтакорлар ҳузурида ҳам бўлдик. У ерларда томошалар кўрсатиш билан бир қаторда меҳнаткашлар билан учрашувлар ўтказдик.

— Ҳозирги пайтда театр коллективи қандай асарлар устида ишламоқда.

Шу кунларда бир нечта пьесалар ишлаб чиқариш жараёнида. Ёш ўзбек драматурги Ўлмас Умарбековнинг «Комиссия» (шартли ном) асарини саҳналаштириш ишлари қизғин бормоқда. Бу асар техника зиёлилари, уларнинг кишилар билан бўладиган мураккаб муносабатлари ҳақида ҳикоя қилади. Асар воқеалари бизнинг ҳозирги кунларимизда кабель заводларидан бирида бўлиб ўтади. Томошабин ана шу спектаклни февраль ойининг иккинчи ярмида кўришга муяссар бўлади. Тошкент театр ва рассомчилик институти битирувчиси, ёш режиссёр Баҳодир Йўлдошев ҳам спектакль тайёрламоқда.

Айни пайтда Иброҳим Раҳимнинг Совет Иттифоқи Қаҳрамони Мамадали Топиболдиев ҳақида ҳикоя қилувчи «Чақмоқ-чақмоқ» асари устида ҳам иш олиб борилмоқда. Асосий образни республикада хизмат кўрсатган артист Ёқуб Аҳмедов ва артист Толип Каримов яратмоқдалар. Спектакль совет кишиларининг Белоруссияда олиб борган қаҳрамонона курашларини тараннум этади. Бу асарни март ойида кўрсатиш ниятидамиз.

Апрель ойида томошабинлар диққатига XIX асрда ижод этган прогрессив немис шоири ва ёзувчиси Герхард Гауптманнинг «Қуёш ботиш олдидан» пьесасини ҳавола қиламиз. Бу асарни постановка қилиш учун москвалик режиссёр Ф. С. Шейн таклиф қилинган. Бош ролни СССР халқ артисти Олим Хўжаев ижро этади.

— Театр коллективининг яқин кунлардаги вазифалари нималардан иборат?

Театримиз коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олди. Биз бу тарихий ҳужжатни ҳар томонлама муҳокама қилиб ўз зиммамизга оширилган мажбуриятлар олдик. Ана шу мажбуриятнинг бандларидан бирида қуйидаги сўзларни ўқиш мумкин: ишлаб чиқариш—молия плани барча кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари—20 декабргача бажарилади. Биз ана шу кўрсаткичларга эришиш учун биринчи навбатда репертуаримизни бойитиш ҳақида тадбирлар белгилаяпмиз. Театримизнинг барча ходимлари спектакллар кўпроқ ва уларнинг сифати янада яхшироқ бўлиши ҳақида фикр қиладилар.

Янги оригинал асарлар яратиш мақсадида биз кўпгина ўзбек драматургларининг диққатини тортяпмиз. Ҳозирги пайтда Комил Яшин, Зиннат Фатхуллин, Назир Сафаров, Иззат Султонов, Туроб Тўла, Эркин Воҳидов, Одил Ёқубов, Ёнгин Мирзо ва бошқалар биз учун пьесалар ёзишмоқда. Улар асосан замонавий мавзуларда асар яратишга киришганлар.

Бундан ташқари қардош ўлкаларда яратилган бир қатор асарлар устида иш олиб бориш ниятимиз бор. Шу йилнинг охиригача Озарбайжон драматурги Рустам Иброҳимбековнинг «Кўк эшик ортидаги аёл» пьесаси асосида спектакль тайёрлаб кўрсатамиз. Москвадаги Вахтангов номли давлат Академик театрининг бош режиссёри Е. Р. Симонов ана шу асарни саҳналаштириб беришга ваъда берди. Бу биз учун шарафли воқеадир. Чунки, ҳамзаликлар билан вахтанговликлар ўртасидаги дўстлик алоқалари узоқ йиллардан бери давом этиб келяпти. Бизнинг кўпгина етук актёрларимиз театр сабоғини Вахтангов номли театр даргоҳида олишган.

Шу йилнинг охиригача Анатолий Сафроновнинг «Тўққизинчи тўлқин» асарини тайёрлаш ҳам мўлжалланмоқда. Шу билан бу драматургнинг иккинчи асарини қўлга оляпмиз. «Тўққизинчи тўлқин»ни саҳналаштириш учун Харьковдаги академик театр бош режиссёри, Украина ССР халқ артисти В. И. Неналиев таклиф қилинган.

Бу йил театр коллективи олдида жуда шарафли ва масъулиятли вазифалар турибди. Коллектив ўз санъати ва маҳоратини Москвада намойиш қилиши лозим. Ватанимиз пойтахтида бўладиган гастрол ўз моҳияти билан катта имтиҳон ҳисобланади. Москвадаги ССР Иттифоқи Малий театри биноси 20 кун давомида ўзбек санъаткорлари ихтиёрига бериб қўйилади. Гастроль сафари 28 июнь куни бошланади. Москвага репертуаримиздаги энг яхши ўнта асарни олиб борамиз.

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти табиёт факультетининг тўртинчи курс студенткаси, институт студентлар илмий жамиятининг бюро аъзоси, коммунист Эльнора Қодирова Ленин стипендиясига сазовор бўлди.

СУРАТДА: Фрунзе район меҳнаткашлар Советининг депутати Э. Қодирова.

Р. Шамсутдинов фотоси.

(ЎзТАГ).

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВЛАР

Ядро физикаси институтининг маданият уйи иш бошлаганига 8 ойча бўлиб қолди. Утган вақт мобайнида маданият уйида 20 дан ортиқ турли хил учрашувлар, кечалар ўтказилди. Горький театри коллективи, РСФСР халқ артисти Е. Леонов, бир қатор ўзбек санъаткорларининг ижодий кечалари, республикамизнинг таниқли спортчилари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари билан учрашувлар шулар жумласидандир. Бастакорлар билан учрашувлар ҳам доимий бўлиб боряпти. Уларда ижодкорлар ўзларининг келгусидаги режалари республикамизда музика санъатининг ривожи ҳақида гапириб берадилар. Санъаткорлар уларнинг асарларидан ижро этишади.

Маданият уйида ҳозирги кунда ўндан ортиқ тўгарак ишлаб турибди. Ашула рақс, ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбллари драма тўгараги, миниатюра ва қўғирчоқ театрлари бунга мисол бўла олади. Уларда институт ходимлари, мактаб ўқувчилари иштирок этяптилар.

— Бу йилги режаларимиз катта, — дейди маданият уйи директори А. Исроилов, — ҳуқуқ билимлари ва маданият халқ университетлари ташкил этишга ҳозирлик кўраяпмиз. Тўгаракларимиз сони ҳам кўпайди. Бизнинг асосий фаолиятимиз институт ходимларининг бўш вақтларини кўнгилли ўтказишни таъминлашга қаратилган.

Жаҳон ойнаси

ЧИЛИ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

ХЕЛЬСИНКИ. Чилида қонли террор давом этмоқда, аввалгидек ҳозирда ҳам ажал лагерлари мавжуд бўлиб, гражданларнинг барча демократик ҳуқуқлари поймол этилмоқда.

Финляндия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленумида қабул этилган резолюцияда шу тўғрида гапирилади.

Турмаларда Халқ бирлиги ҳукуматининг нечa минглаб тарафдорлари, шу жумладан Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан азоб чекиб ётибди. Луис Корваланнинг ҳаёти хавф остида қолди.

Финляндия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети Чили халқи билан бирдамлик ҳаракатини кучайтиришга ва Луис Корваланни ҳамда Чилидаги барча сиёсий маҳбусларни озод қилишни талаб этишга чақиради.

ПРАГА. Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси В. Тейтельбойм «Руде право» газетасида босилган суҳбатда қуйидагиларни айтди: Чилида фашистлар тўнтариши натижасида Латин Америкасида илгари ҳеч қачон кўрилмаган шафқатсиз диктатура тарафдорлари ҳокимият тепасига келди. В. Тейтельбойм социалистик мамлакатларнинг ва бутун дунё меҳнаткашларининг Чили халқи билан қардошларча бирдамлигига юксак баҳо берди. Аммо биз, деб сўзини давом эттирди В. Тейтельбойм, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг тутган йўлини ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. Бу ҳукуматнинг вакиллари хунтанинг «элчилари» билан қучоқлашиб кўришдилар. Чилидаги қонуний ҳукуматнинг Хитойдаги вакили Армандо Урибе Пекиндан сургун қилинганлигини ҳам эсдан чиқармаймиз.

Чили Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг аъзоси таъкидлаб ўтганидек, бутун жаҳон жамоатчилиги қаттиқ талаб этган тақдирда Луис Корваланнинг ҳаёти ва Чилидаги қамоқ лагерлари ҳамда турмаларда азоб чекиб ётган бошқа сиёсий маҳбусларнинг ҳаёти сақлаб қолиниши мумкин.

ПХЕНЬЯН. Корея Бирлашган касаба союзлари Марказий Комитети раиси Рем Тхэ Дюннинг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейилади: «Мен Чили ҳарбий хунтасининг фашизм руҳидаги репрессияларини бутун Корея ишчилар синфи номидан қатъий қоралайман. Биз таъқиблар дарҳол тўхтатилсин ва Чилининг барча ватанпарварлари турмалардан озод қилинсин, деб талаб этамиз».

Пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган корейс ишчилар синфи, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, Чили халқи билан бирдамлигини изҳор қилади ва Америка империалистлари томонидан қўллаб-қувватланаётган фашист ҳарбий хунтасига қарши Чили ишчилар синфи ва ватанпарварлари олиб бораётган ҳаққоний курашни астойдил қўллаб-қувватлайди.

(ТАСС).

МОЛИЯ МИНИСТРИНИНГ ҚАРОРИ

КОҲИРА. (ТАСС). Араб давлатларининг молия министрлари Африка давлатларини иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш программалари учун араблар маблағ фонди яратиш тўғрисидаги битимни имзолаш учун 12 февралда учрашадилар. Шу қарор араб давлатлари билан Африка давлатлари ўртасида иқтисодий ҳамкорлик масалаларига бағишланиб, бу ерда ўтаётган биринчи конференцияда қабул қилинди. Шу учрашувда араб-Африка тараққиёт банки вазифаларини кенгайтириш тўғрисидаги битим лойиҳаси кўриб чиқилади.

ТРУХИЛЬОНИНГ ВОРИСИГА ЙЎЛ ЙЎҚ

Кариб денгизидаги кичкина мамлакат бўлган Доминикан республикаси ҳозирги кунда жуда жўшқин сиёсий ҳаёт билан яшаяпти. Май ойида президент сайловлари бўлиши керак, унга тайёргарлик ҳозир бошланди. Хоакин Балагернинг учинчи муддатга президентликка номзод қилиб кўрсатилиши расман маълум қилиниши мамлакатда кенг норозиликлар пайдо бўлишга сабаб бўлди.

Прогрессив жамоатчилик маъмурларнинг бу қадамини шахсий ҳукумдорлик режимини ўзгармас қилиб қўйиш ва бошқаришнинг ҳозирги системасини ўзгартирмасдан қолдиришга навбатдаги уриниш деб баҳолаяпти.

1966 йилда Америка денгиз пиёдалари ёрдамида ҳукумат тепасига келган Хоакин Балагер аниқ ифодаланган империалистик сиёсат юргизаяпти. У экономика калитларини чет эл монополистларига топшириб, ўз халқини қашшоқлигича қолдирмоқда.

Сўнгги вақтларда ҳукумат тарафдори бўлган матбуот, гўё чет эл капиталини жалб қилиш натижасида мамлакатда юз берган «иқтисодий юксалиш» ҳақида ёзмоқда. Бироқ у бу «юксалиш» натижасида фақат йирик капиталистларнинг фойдаси ортганлиги ҳақида ҳеч нарса демаяпти.

Меҳнаткашларга келганда эса, улар кенг истеъмол моллари нархи тинмай ошиб бораётганлигини сезаяптилар. 300 минг кишининг ишсизлиги аграр ислоҳот ўтказишни кўп вақтдан бери орқага суриб келинаётганлиги кишиларни ғазаблантирмоқда.

Хоакин Балагер Трухильо ҳукмронлиги даврида бошланган «коммунизмга қарши салб юришини» давом эттираяпти. Марксистик йўл тутган ташкилотлар тақиқланган, уларнинг тарафдорлари эса қаттиқ таъқиб қилинаяпти. Жумладан. Доминикан коммунистик партиясининг раҳбарларидан бири бўлган Хуан Лопес яқинда қамалди ва турмага ташланди. Бир ой бурун Балагернинг буйруғи билан полиция уч студентни қатл қилди, университетларда кўтарилган норозилик тўлқинига жавобан эса, мамлакатнинг асосий шаҳарларидаги олий ўқув юртлари беркитилди. Шу билан бирга ҳукмрон реформистик партия маъмурларга сайлов жараёни устидан чегараланмаган назорат ўрнатиш имконини берадиган янги сайлов қонунини конгрессда тасдиқлатди.

Реакция сайловларда Балагернинг ғалабасини таъминлаш ва шу билан мамлакатнинг ички сиёсий ҳаётини демократлаштиришни орқага суриб юборишни мўлжаллаяпти. Шу сабабли ҳам оппозицион партиялар ва группировкалар платформаларидаги ҳар хилликларга қарамасдан, бирлашиш йўлини тутаяптилар. 15 та оппозицион ташкилот биргаликда программа ишлаб чиқишга қарор қилдилар. Бундан мақсад ягона номзод қўйиб, май сайловларида Балагерни мағлуб қилишдан иборатдир.

М. САПРИКИН.
(АПН).

Сув етишмаяпти

НАЙРОБИ. (ТАСС). Найроби шаҳар маъмурлари Кения пойтахти аҳолисига мурожаат қилиб, уларни сувни тежашга даъват этди. Боғларни суғориш, автомашиналарни ювиш ва шу кабилар учун сувдан фойдаланиш тақиқланди. Бу қарорни бузган кишиларга катта жарима солинади. Сўнгги бир неча ой мобайнида ёғингарчилик бўлмаганидан Найробини сув билан таъминлаб турувчи сув омборида сувнинг ниҳоятда камайиб кетганлиги сабабли ана шу чоралар кўрилди.

Голландияда энергетика кризиси муносабати билан бензин сотиш чекланди ва карточка жорий қилинди. Ҳозир автомобиль эгалари бир ҳафтада 15 литрдан кўп бўлмаган миқдорда ёнилғи олишлари мумкин. Бу қарор камида мартгача ўз кучида қолади.

СУРАТДА: Амстердамдаги почта бўлимларидан бирида карточка олиш пайти.

АНЕФО—ТАСС фотоси.

САЙЁҲЛАР КЎП БЎЛДИ

БЕЛГРАД, (ТАСС). Югославия учун ўтган саёҳат мавсуми муваффақиятли бўлди. Мамлакатга келиб-кетган чет эллик сайёҳлар 1972 йилдагидан 25 процент кўп бўлди. ЮСФР Иттифоқ Ижроия вечасининг аъзоси Б. Шнудери Белградда бўлган матбуот конференциясида шу гапни маълум қилди. Кейинги маълумотларга кўра. 1973 йилда Югославияга 32 миллион чет эллик сайёҳлар келиб-кетган. Мамлакатда ҳақиқий туризм индустрияси вужудга келтирилган. Ўтган вақт ичида у давлат бюджетига 740 миллион доллар келтирди.

Бултур 120 мингдан ошиқ совет сайёҳлари Югославияни кўриб келди. Бу йилги мавсумда улар яна кўпаяди.

Монгол деҳқонларининг вазифалари

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). Монголия ғаллакорлари деҳқончилик илғорларининг республика кенгаши арафасида баҳорги дала ишларига тайёргарликни авж олдириб юбордилар. Уларнинг олдида рекорд ҳосил олинган бултурги муваффақиятни мустаҳкамлашдек муҳим вазифа турибди.

1974 йилда қарийб ярим миллион гектар ерга дон экилади, ўғит солинадиган ер майдони икки баравар кўпаяди, тупроқ нурашининг олдини олиш юзасидан бажариладиган ишлар ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 2,5 баравар ортади.

Республика давлат ва кооператив деҳқончилик хўжаликлари яна беш юзта трактор ва комбайн, кўплаб миқдорда бошқа техника олади.

ИНДУСТРЛАШТИРИШ ЙЎЛИДАН

ДЕҲЛИ. Ҳиндистонни саноат усулида ривожлантириш масалалари ҳукуматнинг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида қараб чиқилди. Бир қанча саноат корхоналари қуриш лойиҳаси маъқулланди, бу корхоналарнинг бир қисми шу йилнинг ўзидаёқ қурилади.

Лойиҳалар орасида Орисса штатининг Сукинда шаҳрида қуриладиган никель ва кобальт ишлаб чиқарадиган, Ҳиндистондаги биринчи завод бор. Ҳозир мамлакат йилига шундай металлдан 11 минг тоннани талаб қилади. Бу металл эритмалари электр техника, кемасозлик, химия ва саноатнинг бошқа соҳаларида кенг қўлланилади. Завод фойдаланишга топширилганидан сўнг Ҳиндистоннинг чет элдан сотиб оладиган никелга бўлган талаби анча камаяди. Бундан ташқари заводда ҳар йили икки минг тонна кобальт ва 17 минг тонна аммоний сульфати ишлаб чиқарилади.

Ҳамкорлик кенгаймоқда

МОГАДИШО. (ТАСС). Икки мамлакат ҳукумат делегациялари ўртасида бу ерда олиб борилаётган музокаралар иқтисодий ва илмий-техникавий соҳаларда Болгария — Сомали ҳамкорлигини ривожлантиришга бағишланди.

Музокараларда Босасо шаҳри яқинида олтингугурт қазиб оладиган корхонанинг ишлаб чиқариш қувватини кўпайтириш тўғрисидаги масала, шунингдек, мамлакатнинг қурғоқчил районларида сув запасларини қидиришда Сомали Демократик Республикасига ёрдам бериш ҳақидаги масала муҳокама қилинмоқда. Олтингугурт қазиб оладиган корхонада болгар инженер ва техникларининг катта группаси бир йилдан ортиқ вақтдан бери меҳнат қилмоқда.

Ёқубжон ШУКУРОВ.

Капитан

(ВОҚЕИЙ ҚИССА)

— Айтгин-айтгин, ўлиб қолмасин! — деди Умида Рафиқ ҳақида Ҳилолага гапириб берар экан. Жонсарак Ҳилола эса онасидан зиёда ачинди. Шу пайт телефон жиринглади. Ҳилола олди.

— Лаббай? Ҳилола Оқилова эшитади. Ие! Жамилахон! Яхшимисиз? Раҳмат! Ҳаммамиз яхшимиз! Акамни чақирайми? Албатта, мумкин. Ҳозир!

Ҳилола трубкани қўйиб акасини чақиргани чиқаётган эди, Умида тўхтатди:

—Шошма! Йўқ экан деб, қўяқол! У қизни жиним суймайди!

— Вой-вой! Ая! Бор одамни қандай қилиб йўқ дейман? Жуда ҳам яхши қиз-а!

— Сен одам танимайсан! — деди Умида телефон томон юрар экан. У трубкани олиб деди: — Кетиб қолибди, кечирадилар!

Ҳилола нима деярини билмай, «Э, аттанг!» дегандек ўйчан бош чайқади. Умида парво қилмай чиқиб кетди. «Акам ваъдалашган бўлса-я?! Кетиб қолибсиз-ку, ёлғончи!» десая!.. Жамилани аям ёқтирмайди, Рустамжон акамни дадам хуш кўрмайди! Биз нима қиламиз? — деди Ҳилола ўзи билан ўзи гаплашиб.— Бунинг устига ўғри, деб гумонсираяптилар! Дадамга нима бўлди ўзи? Шундай покиза йигит ўғри бўлса! Ақл бавор қилмайди! Дадамдан акам ҳам хафа...»

Ҳилоланинг хаёлини Рустам билан дадаси эгаллаб олди! Ҳатто лекцияда ўтирганда ҳам мияси Рустаму дадаси билан банд бўлди. Боришда ҳам, келишда ҳам шу фикр такрорланди. «Дадангг нима-ю, сен нима бўлардинг, сенлар вафо қилмайсанлар» деб айниб кетса-я?! Даҳшат! Даҳшат! Рустамжон акамни тинч қўйинг, дадажон, деб ялинсаммикин-а? Дадам нима деркинлар? Қандай айтаман!.. Дадам доно, зийрак одам. Бирон асоси бормикан...»

Ҳилола азоб-уқубат билан уйга келди. Келса дадасининг қовоғидан қор ёғилади. Саломлашди-ю, бир сўз демай ўз хонасига чиқиб кетди. Капитан касалхонага телефон қилиб, Рафиқнинг аҳволини сўради. «Ўзига келгани йўқ» деган жавобни олди.

«Рафиқ ким билан кирган қабристонга? Нима учун кирган?—деди капитан кечаги саволини яна ўз-ўзича такрорлаб. — Бу ерда муҳим сир бор!»

Капитан хонада у ёқдан, бу ёққа беш-олти марта бориб келгач, сирни очиш йўлини топиш учун аввал касалхонага бормоқчи, ҳушига келса Рафиқ билан суҳбатлашмоқчи, сўнг қабристонни яна айланмоқчи бўлди. Телефонни олди.

—Мен капитан Оқиловман. Илтимос, зарур аппаратларни олиб соат учда қабристонга боринг! Ҳа, из қидирамиз. Ҳа яна,— деди капитан. Трубкани қўйиб қизининг хонаси томон қичқирди: —Ҳилола! Икки соатдан кейин қайтаман. Дарвозани беркитиб кетаман. Ҳушёр бўл!

Капитан шошиб чиқиб кетди. Ҳилола кулиб катта уйга кирди. «Ҳеч нарсадан қўрқмайдиган одам нечук тайинлаб қолибдилар!—деди Ҳилола ўзи билан ўзи гаплашиб. — Қаёқдан ҳам ўғирланди комбинатнинг пули! Икки орада Рустамжон акам билан орамиз бузилиб кетмаса эди! Бир бўлса аям сездирибдилар. Ҳамма нарсани биладиган, ҳамма нарсани тушунадиган одам наҳотки муҳаббатнинг нималигини тушунмаса?.. Йўқ, тушунадилар. Дадам қанақаларки... Ёки чиндан ҳам Рустамжон акамдан гумонсирайдиган далиллари бормикан? Балки бирон асоси бордир? Ҳар ҳолда дадажоним мени ўйласалар керак!

* * *

Капитан кечқурун уйга қайтганида Умида унга янги пальтосини кўз-кўз қилди.

—Антиқа пальто олдим, эржон!

— Пальтойингиз ял-янги-ку? Бекор қилибсиз! Қани ўзи? Умида пальтони олиб кўрсатди. Хафа бўлиб турган капитан бирдан суюниб пальтога тикилиб қолди.

— Яшанг, хотин! Яшанг!—деди капитан пальтони қўлига олиб. — Кимдан олдингиз?

— Ҳамродан. —деди таажжубланган Умида ҳеч нарсага тушунмай. Нима эди?

— Қанақа Ҳамро? У эркак кишими, аёлми?

— Аёл. Ҳасан магазинчининг дўконида ишлаган олифта, бой хотин-чи!

— Ҳа, ҳа, билдим! Раҳмат сизга!

Умида ажабланганн устига «нега Ҳамрони айтиб қўйдим, айтмасликни илтимос қилган эдику! Ваъдам ўлгурни бузиб—имонимни ютдимми-а?» деб пушаймон ея бошлади.

—Ўзи нима гап? — сўради Умида чўчиб—Унга тега кўрманг-а! Худди савдо ходимлари бетимга қарамай қўйишади-я! Пальтода нима сир бор ўзи?!

— Жуда қизиқ, жуда муҳим сир бор! Кейин айтаман, кейин! —деди капитан ўйланиб. — Бир нима пишириб берсангиз-чи, қорним оч, кетаман.

Умида чиқиб кетди. Капитаннинг хаёли пул ўғриларидан пальтога кўчди. «Наҳотки, таможня — божхона йўлидан ўғирланган экспорт моли шаҳримизга келиб тушган бўлса? Ажабо?!..» Капитаннинг хаёли поёнига етмай телефон жиринглаб қолди. Олди. Ҳаяжон билан суҳбатлашди-да, овқат тайёр бўлгунча қайтиб келмоқчи бўлиб шошиб чиқиб кетди. Товада гўшт билан қоврилган тухум кўтарган Ҳилола кириб келди. Икки ёққа аланглаб дадасини қидираётган эди, Алижон келиб қолди.

— Ҳа, нега анқайиб турибсан?— деб сўради Алижон. —Балки дадамни қидираётгандирсан? У киши ҳозир милицияда—йўлда, машинада учиб кетаяптилар. Рустам ҳақида янги гапларни билгани ошиқяптилар шекилли.

— Рустамжон акам ҳақида?! Яна нима гап?! — деди Ҳилола ҳайрат билан товани столдаги сочиқ устига қўяр экан. — Рустамжон акамга нима бўпти?!

—Ҳеч нима! Дадам қўйган айғоқчи Рустам билан бирга, бир купеда қайтиб келибди.

— А?! Ростдан-а?—деди Ҳилола. Телефон жиринглади. Ҳилола шошиб олди.—Алло! Лаббай! Йўқ, ўртоқ капитаннингиз!

— Яхшимас, Ҳилола! Дадамлар эшитиб қолсалар нима бўлади?

— Эшитса эшитар! Пул ўғрисини қидиргунча гап ўғрисини, чақимчини қидиринг дейман! Икки боласининг кўнглини овлашдан битта ўғрини овлаш яхши дадамга!— Ҳилола жиринглаган телефонни олиб жаҳл билан дўқ уриб деди:— Капитан Оқиловнинг қизи эшитади! Ҳилола бирдан юмшади:— Вой! Рустамжон ака! Кечирасиз, яхши келдингизми?— Ҳилола Алижонга кўз қирини ташлаб, дудуқланди:— Ҳалиги... ҳалиги... ҳалиги...

— Гапиравер!— деди Алижон чиқаётиб.— Бузуқ пластинкага ўхшайди-я!

— Қачон келдингиз? Ҳозирми? Яшанг, раҳмат!— деди Ҳилола суюниб завқ-шавқ билан гаплашар экан. Чой кўтариб кирган Умидани у сезмади. Умида ҳам индамай тинглайверди. Ҳилола сўради:— Қачон келасиз? Келинг!

Ярим соатчадан кейин Рустам кириб келди. Бу ҳол Ҳилола учун тунда қуёш чиққандек бўлди. Рустам «Бармоғингизни тутинг!— деб нозик олтин узук тақа бошлаганида эса Ҳилола қаттиқ ҳаяжонга тушди. Рустам унга меҳр билан боқиб деди:

— Онамдан қолган ёдгорлик, холам бердилар,— таъкидлади у.

Ҳилоланинг кўзига ёш тўлди. Шодликка тўлган Ҳилола Рустамни ичкарига таклиф этишни ҳам унутган эди. Яхшики, Умида чиқиб қолди-да, Рустамнинг елкасига қоқиб ичкарига ундади. Рустам кирди-ю узоқ ўтирмади — бир пиёла чой ичиб қўзғалди. Умида билан хайрлашиб, кўчага юрди. У Ҳилоланинг қўлини ушлаб, нечукдир ўйчан борарди.

— Сал хафароқмисиз?— деб сўради Ҳилола.

— Сездингиз — зийраксиз-да. Жуда хафаман!— деди Рустам Ҳилоланинг кўзига тикилиб.— Эшитгандирсиз, дўстим Рафиқни...

— Эшитдим. Қандайдир ёвуз одам пичоқлаб кетибди! Пича яхшимиш ҳозир.

— Поччам айтгандирлар. Бу, ҳалиги пул ўғриларини топишибдими? Эшитмадингизми?

— Йўғ-а. Дадам бизга айтмайдилар. Нима эди? Сиз эшитдингиз-ми?

— Қаёқдан эшитай мен. Энди топишолмас, дейман.

— Ким билсин. Жуда ҳам уста ўғрилар экан.— Ҳилола бошқа гап айтмади. Уйга ташланган хатлар ҳақида оғиз очмади. Суҳбат бўлинди.

— Менинг бир илтимосим бор, Ҳилолахон!— деди Рустам сўз бошлаб,— Эртагамас индинга каникулингиз, Фарғонага олиб кетайми сизни?

— Қандай бораман, хе йўқ бе йўқ?

— Хоҳласангиз тўй қиламиз!.. Бўлмаса..

— Нима бўлмаса?

— Кейин.

— Вой, вой! Гапларингиз қизиқ-а! Тўйсиз етаклашиб кетавераманми? Нима, мен номсиз-нишонсиз қизманми? Одамлар нима дейди? Ёки сиз мени синаяпсизми, ерга уряпсизми?

— Униси ҳам эмас, буниси ҳам.

— Бўлмаса ўқиш-чи? Қандай тўй қилиб бўлади? Дугоналарим «Эрсирамай ўл» демайдими?

— Бўлмаса кетамиз!

— Кочиб-а? «Гуд бай» деб-а? Одамлар: Боққанингга раҳмат, тарбиянгга лаънат!» демасми?! Дадам билан аям оқ қилишмайдими?

—Яхшилаб хат ёзиб, кечирим сўраб кетамиз. Яна келамиз.

— Одамларга қандай қараймиз? Қайси юз, қайси виждон билан?

— Бўлмаса ўзингиз ҳал қилинг! Мен кетавераман. Қачон чақирсангиз келаман.

— Гапларингиз қизиқ! Мени ташлаб кетасизми? Соғинмайсизми?

— Соғинсам нима қилай?

— Кетманг! Сизни кутаётган отаонангиз йўқ-ку у ёқда.

Алижон кириб келиши билан суҳбат бўлинди. Ҳилола уйга кириб кетди. Алижон Рустамнинг елкасига қўлини қўйиб, уни ўз хонасига бошлади. Капитан кириб келди. У қизини паришон кўриб ачинди. Рустам келганини сезди. «Паришонлиги ўшандан бўлса керак» деб ўйлади.

— Ҳа, қизим?— Ҳилола ялт этиб дадасига қараб, кўкрагига бош қўйди. Дадаси қизининг бошини силаб деди:— Сенга муҳим гапим бор. — Қани, юр-чи!— Ота-бола ўрта уйга киришди. Диванга ёнма-ён ўтиришди. Капитан энди гап бошламоқчи эди Алижон кириб келди. Синглисини чиқиб туришини илтимос қилди. Ҳилола елкасини қисиб чиқиб кетди. Алижон бир оз ўнғайсизланиб тургач, сўради:

— Рустамга ҳануз ишонмаяпсизми, дада?

— Нима эди?

— Ростини айтсам сиз ҳаддан ташқари гумончи бўлиб қолибсиз.

— Гумон жиноят калити.

— Рустамда жиноят нима қилсин? Мўмин, тўғри бола.

— Балки.

— Балкимас, аниқ! Мени шарманда қилмоқчимисиз? Ахир, бу оиламизга иснот-ку! Илтимос қилдингиз — уйининг калитини бердим. Албатта, яхшилаб тинтилган, ҳеч нима топилмаган. У эса пайқабди.

— Нима дединг?

— Нима дердим, алдаб бўладими? Йўқ, дада! Бу мумкинмас!

— Бўлмаса давлатнинг неча юз минг пули йўқолиб кетаверсинми?

(Давоми бор).

(Давоми. Боши газетанинг 23, 26-сонларида).

Спорт

• *Газетхон илтимоси*

Футбол мавсуми яқин

«Ҳурматли редакция! Мен Андижон область, Марҳамат районидаги Ильич номли колхозда истиқомат қиламан. «Тошкент оқшоми» газетасининг доимий обуначисиман. Айниқса, газетада ёритилаётган физкультура ва спорт мавзуидаги мақола ҳамда хабарларни битта ҳам қолдирмай синчиклаб ўқийман. Футбол ишқибози бўлганлигим учун бу соҳадаги барча факт ва рақамларни, маълумотларни йиғиб бораман. «Пахтакор» командаси мухлиси сифатида, футбол оламидаги янгиликларни газетангиз саҳифаларида тез-тез ёритиб туришингизни сўрайман.

Ҳурмат билан, Бердиқул ҲАЙИТОВ.

Газетхон Б. Ҳайитов ёзиб юборган таклиф ва истаклар бошқа газетхонларимизнинг хатларида ҳам баён этилган. Албатта, бу истакларни газетамизнинг фақат бир сонидагина бажо келтириш имконияти йўқ. Шунинг учун, газетхон саволларининг баъзиларигагина бугунги суҳбатимизда жавоб қайтаришга ҳаракат қиламиз. Газетамизнинг келгуси сонларида футбол мухлислари саволларига муфассал жавоб беришда давом этамиз.

Аввало, «Пахтакор» ҳақида. Командамизнинг бу йилги нияти қатъий. У Иттифоқимиздаги энг кучли ўн команданинг бири бўлишга аҳд қилган. Бу ҳазилакам гап эмас. Лекин ўзбек футболчилари удда қила оладиган иш. Чунки ёшларнинг шашти баланд. Энди уларни ёш демаса ҳам бўлади. Футболчиларимиз ўтган мавсумда катта синовдан ўтиб, тажриба орттирдилар. Ҳарқалай, «Пахтакор» бу йил энг кучли донгдор ва нишондор командалар олдида довдираб қолмаса керак.

Команда мураббийси В. Д. Соловьёв, ветеранларимиз Б. Абдураимов, В. Варюхин, Т. Исоқов, умидли ёш футболчиларимиз — бутун команданинг бугунги кайфияти ва масъулиятни жуда ҳис этишаётгани ана шундан далолат бериб турибди.

Эсингизда бўлса, ҳужумчимиз Тўлаган Исоқов бундан икки уч мавсум олдин ўзининг ажойиб ўйини билан минг-минглаб ишқибозлар олқишини қозонган эди. Бироқ, оғир жароҳат ўзига хос истеъдодли ҳужумчимизнинг кейинги мавсумларда ўзини тўла намоён этиш имкониятидан маҳрум этди. Тўлаган ҳозир бетиним машқ билан машғул. Бу йилги мавсумда футбол ишқибозларини хушнуд этмоқчи. Т. Исоқов чиройли, ўзига хос техник приёмлари, ажойиб финтлари ва албатта дарвозани ишғол эта олиш маҳорати билан яна муҳаббат қозонишига. Моҳир бомбардиримиз Биродар Абдураимов қанотидан ўрин олишига умид қиламиз. Б. Абдураимов эса, жанговар формасини тиклаш учун курашаяпти. Унинг минимум программаси — Федотов клубига аъзо бўлиш. Маълумки, чемпионатда ва халқаро расмий матчларда рақиб дарвозасини 100 марта ишғол этган ўйинчигина бу клубга аъзо бўла олади. Олий лигадаги барча бомбардирлар ичида бундай бахт аввало Б. Абдураимовга насиб этса керак. Чунки, бунинг учун бор-йўғи 6 тўп кифоя. Биродар учун бу вазифа бемалол уддаласа бўладиган иш. Унинг максимум программаси эса, илгариги шуҳратини тиклаш, чемпионатнинг энг кучли бомбардири номига яна сазовор бўлиш деб ўйлаймиз.

СССР спорт мастери, Федотов клуби аъзоси Геннадий Красницкийни биз бу йил яна кўрамиз. У «Пахтакор» тренери сифатида Ҳ. Раҳматуллаев билан бирга иш олиб боради, ўз ҳужумкорлик санъати сирларини ёш пахтакорчиларга ўргатади.

Команда мавсумга тайёрликни одатдагидан анча аввал — ўтган йилнинг 27 декабрида бошлади. Ўйинчиларимиз дастлабки машқларни очиқ ҳавода, қор устида ўтказишди. Ишқибозларга жуда таниш ўйинчилар орасида янги футболчилар ҳам кўзга ташланди. Машқ ўйинларида дарвозани Виктор Шведков ҳам қўриқлади.

— «Қайрат»да дублда ўтираверишим жонимга тегди,— дейди у.— мавсумда бутун қобилиятимни кўрсатишга ҳаракат қиламан. «Пахтакор» ишқибозлари ишончини қозониш учун бор кучимни аямайман.

Маълумки, Ростов-Доннинг СКА командаси ўтган мавсумда олий лигани тарк этишга мажбур бўлган эди. Команда ҳимоячиларидан Б. Серостанов ва А. Могильний «Пахтакор»да ўйнаш истагини билдирдилар. А. Могильний ўзимизнинг юртдошимиз. У Ўзбекистонда туғилиб ўсди, ўқиди. Самарқанднинг «Сўғдиёна» командасида ўйнади. Сўнг ҳарбий хизматга чақирилди. Хизматни ўтаб, яна ота-онаси ҳузурига қайтди ва «Пахтакор» командасига қабул қилинди. Ҳимояда ҳамиша оқсаётган командамизга у қанчалик иш бера олишини бу йилги мавсумда кўрамиз. Фрунзенинг «Олға» командаси ҳужумчиси А. Чокморов эса, Тошкентга ўқишга келди. У олий ўқув юртидаги таҳсилни футбол билан бирга қўшиб олиб бормоқчи.

«Пахтакор» ҳимоячиси Н. Голиков кутилмаганда «Днепр» командасига ўтиш хоҳишини билдирди. Ўтган мавсумда унинг яхши ўйини ва кучли зарб билан дарвозани ишғол этиш санъати ишқибозлар эътиборини тортган эди. Ўз дўстлари билан ҳатто хайрлашиб ҳам ўтирмай жўнаб қолган Н. Голиковга бошқа командага ўтишга ҳозирча рухсат берилганича йўқ.

Бу йил ҳаммага таниқли, истеъдодли ёшлардан М. Ан, В. Фёдоров, Л. Хадзипанагис, С. Покатилов сингари, Ш. Яфаров, А. Аширов, О. Еремеев ҳам асосий таркибдан ўрин олиш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда. О. Еремеев — мамлакат ўсмирлар терма командаси аъзоси сифатида ўтган йили умидбахш ўйинлар кўрсатди. З. Норматов ва А. Кудаевни эса, ҳали кўпчилик билмайди. Улар «Пахтакор»га эндигина қабул қилинган энг ёш футболчилардир.

Командамиз ҳозир Термиз шаҳрида мавсумга ҳозирлик кўраётир. Ўзининг биринчи расмий ўйинини у 14 мартда ўтказади. Шу куни «Пахтакор» СССР Кубоги учун курашнинг дастлабки босқичида ўз кучини синаб кўради. Бунгача у СССР чемпионатига республикамизда ҳозирлик кўраётган турли командалар билан машқ ўйинлари ўтказади.

СССР чемпионати байроғи эса, 13 апрелда Марказий «Пахтакор» стадионида кўтарилади.

Республикамизнинг олтин юбилейига «Пахтакор» ҳам бу йил ўзига хос тўҳфа тайёрлашига умид боғлаймиз.

Халқаро футболдаги баъзи янгиликлар ҳақида икки оғиз сўз.

Яқинда Европа футбол ассоциацияси союзи Франция пойтахти Парижда қуръа ташлади. Париж шаҳар мэри Жак Доминатига Европа чемпионати иштирокчиларини аниқлаш ҳуқуқи берилди. Бундан олдинги чемпионатда бўлгани каби, бу гал ҳам Европанинг 32 кучли терма командаси танланиб, саккиз группага ажратилди. Ҳар группага кирган тўрт команда ўзгалар ва ўз майдонида беллашади. Саралаш ўйинлари шу йилнинг 1 августидан бошланиб, 1976 йилнинг 31 январигача давом этади. Саккизта ғолиб команда чорак финалга чиқади. Чорак финал ўйинлари апрель — май ойларида ўтади. Финалга чиққан тўрт ғолиб эса, 1976 йил июнь ойида Европа чемпиони номи учун курашади. Анъанага кўра, бу ҳал қилувчи ўйинлар финалга чиққан тўрт командадан бирининг майдонида ўтказилади.

СССР терма командаси VI группадан жой олди. Саралаш ўйинларида у Туркия, Швейцария ва Ирландия терма командалари билан беллашади. Европа чемпионлари — Германия Федератив республикаси терма командаси футболчилари эса, VIII группада. Болгария, Греция ва Мальта терма командалари билан саралаш ўйинлари ўтказадилар.

Шундай қилиб, шу йилнинг 1 августида биз мамлакатимиз терма командасининг Европа чемпионатидаги биринчи расмий матчи гувоҳи бўламиз.

▲ БАСКЕТБОЛ

КУЧЛИ ТЎРТЛИКДА

Кишинёвда «А» класс биринчи группа аёллар коллективлари ўртасида баскетбол бўйича СССР чемпионатининг биринчи тур ўйинлари ниҳоясига етди. Турнирда саккиз коллектив иштирок этди (яна саккиз команда Минск шаҳрида ўзаро беллашди). Тошкент физкультура институти спорт клубининг баскетболчилари етти учрашув ўтказиб, шулардан олтитасида ғолиб чиқдилар. Улар фақат биринчи ўринни эгаллаган «Сталь» (Днепропетровск) командасигагина ютқазиб, фахрли иккинчи ўринни қўлга киритдилар. Турнир жадвалида улардан кейинги ўринларни Кишинёвнинг «Инждорстрой» ва Волгограднинг «Динамо» командалари эгалладилар.

Ана шу тўрт коллектив 1—5 март кунлари Минскдаги кичик группада дастлабки тўрт ўринни эгаллаган — Минск ва Тбилиси шаҳарларининг радиотехника институтлари коллективлари, Пензанинг «Спартак» ва «Политехника» (Каунас) командалари билан тўрт учрашув ўтказишади.

Сўнгра энг кучли тўрт коллектив учинчи тур ўйинларида келаси йили олий лигада ўйнаш ҳуқуқини берадиган икки йўлланма учун курашадилар.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

▲ **Шахмат бўйича жаҳон чемпионлигига даъвогарлар — А. Карпов. — Л. Полугаевский чорак финал матчининг саккизинчи партиясида ғалаба қозонган ленинградлик 22 ёшли гроссмейстер Спасскийдан сўнг иккинчи бўлиб ярим финалга йўлланма олди.**

▲ **Загреб шаҳрида конькида фигурали учиш бўйича Европа чемпионати мусобақалари ниҳоясига етди. Совет спортчилари икки олтин, бир кумуш ва бир бронза медалига сазовор бўлдилар. Жуфт фигурали учишда И. Роднина ва А. Зайцев, спорт рақсида Л. Пахомова, А. Горшков биринчи ўринни эгаллашди.**

СОАТЛАР КОЛЛЕКЦИЯСИ

ЭСТОНИЯ ССР. Тарту шаҳридаги Академия кўчасидаги уйлардан бирида Эстония қишлоқ хўжалик академияси ходими Фред Когель истиқомат қилади. Унинг уйида ажойиб соатлар коллекцияси бор. У 12 йил мобайнида турли асрларда ясалган 200 дан ортиқ қўл, чўнтак, девор, стол, йўл соатлари тўплади.

СУРАТДА: Фред Когель ўз коллекцияси билан.

Э. Тарипеа фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

• *Фан ва техника янгиликлари*

Конкурсга марҳамат

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари академияси машҳур олимлар номидаги олтин медалларни олиш учун конкурс эълон қилди. Олтин медаллар қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва ўрмон хўжалиги соҳасида назарий ва амалий аҳамиятга эга бўлган йирик, муҳим илмий ишлар ва кашфиётлар учун уч йилда бир марта берилади. Ҳар бир медаль олимлардан: К. А. Тимирязев, М. Ф. Иванов, В. Р. Вильямс, Н. И. Вавилов, В. С. Немчинов, В. П. Горячкин ва А. Н. Костяков туғилган кунга мўлжаллаб берилади.

Бу мукофотларни олимлар қатори бутун-бутун илмий коллективлар ҳам олиши мумкин. Ҳар бир мукофотнинг миқдори икки минг сўм.

Совуқлик... сувни чучуклаштиради

Туркманистон ССР Фанлар академияси чўл институтининг ходимлари шўр сувдан майда муз кристаллари ҳосил қилишга имкон берадиган установкани ишлаб чиқдилар.

Янги кристаллизатор музлатиб чучук сув ҳосил қилувчи экспериментлар установканинг узелларидан биридир. 1973 йилнинг охирида институт олимлари Красноводск ТЭЦининг ходимлари билан бирга шу установканинг дастлабки синовлар туркумини муваффақиятли тугатган эдилар. Яқин вақтларда шўр сувни чучуклаштириш технологиясини ишлаб чиқиш давом эттирилади.

Автомат диспетчер

Душанбе троллейбус бошқармасининг ходимлари троллейбус сими энергетика системасини олисдан бошқариш марказий диспетчерлик пунктини ускуналадилар.

Навбатчи диспетчер умумий пультга уланган подстанциялар ишини олисдан туриб автоматика ёрдами билан ростлаб туради. Пультга ёруғлик таблоси ва товуш сигнал воситалари ўрнатилган. Линияда бирон авария чиқса, шикастланган жойни тезда аниқлаш мумкин. Олтита сим подстанциядан учтаси автомат иш режимига ўтказилди. Янгиликнинг йиллик иқтисодий самараси 30 минг сўмга борди.

(ТАСС)

Ҳар тўғрида

Актёр— чемпион

Француз комик киноактёри Луи де Фюнес энг машҳур санъаткорлардан биридир. У қатор кинокомедиялар орқали совет томошабинига ҳам яхши танилган. Яқинда актёр ўзининг бироз ғалати юбилейини нишонлади: у иштирок этган фильмларни 15 йил мобайнида 100 миллион киши томоша қилди. [Бу Франция аҳолисидан деярли икки баробар кўпдир.] Франция газеталарининг ёзишича, бу «кинематография соҳасидаги янги абсолют жаҳон рекордидир».

Пластмасса ўзакли қалам

Япониядаги авторучка ишлаб чиқарадиган таниқли «Сейлор» фирмаси янгича конструкциядаги қалам ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқда. Ҳозиргача бизга маълумки, қаламнинг усти ёғоч, ўзаги эса графитдан бўлади. Ўзакка ҳар хил ранглар қўшилиши натижасида рангли қаламлар ишлаб чиқарилади.

«Сейлор» фирмаси ишлаб чиқарадиган янги қалам ўзаги пластмассадан ясалган бўлади. Уни ихтиро қилганларнинг айтишича, у бир қатор ноёб хусусиятларга эга: синмайди, осон ўткирланади, бўялиб кетмайди ва қоғозни тирнамайди.

Шошилмаслар клуби

АҚШда «Шошилмайдиган америкаликлар клуби» мавжуд. Клуб маъмурияти вақти-вақти билан клуб ва унинг устави талабларига тўғри келадиган тадбирлар ўтказиб туради. Жумладан, яқинда Нью-Йорк шаҳридаги бир кўргазмага экскурсия уюштирилди. Клуб талабларига биноан экскурсия кўргазма ёпилганидан кейин роппа-роса бир йил ўтгач уюштирилди.

Клуб аъзолари йиғилишида 1812 йилги урушнинг бориши ҳақидаги масала кўриб чиқилди ва «урушаётган томонларнинг» ҳаракатларига қарши резолюция қабул қилинди. Клуб аъзолари нон ва қандолат магазинларида одатда энг илгари тайёрланган маҳсулотларни харид қиладилар. Улар клуб ўз номини оқлаши учун яна қандай тадбирлар ўтказиш устида тинимсиз ўйлайдилар.

Маякнинг тарихи

Розеве— Польшанинг энг Шимолий қирғоғида жойлашган. Бу ердаги баланд қояда машҳур маяк қад кўтариб турибди. Бир вақтлар хизматчилар унинг тепасида қарағай палёнлар ёқишарди. 1731 йилда ёғоч бино ўрнида тошдан минора қурилди. Унинг тепасидаги қозонда смола ёқиларди. 1856 йилда қозон улкан керосинли чироқ билан алмаштирилди. 1910 йилда эса, унинг ўрнини 3 минг ватт қувватга эга бўлган улкан рефлектор эгаллади.

Маяк жиҳозлари давр ўтиши билан мукаммаллашиб борди. Аммо бу вақт мобайнида унда фақат икки оила вакиллари хизмат қилдилар. XIV асрдан XX асргача Кистерлар, кейин Взораклар оиласи. Бу маяк ичида ҳозир Маяклар музейи жойлашган.

БИЛАСИЗМИ?

▲ Ҳозирги вақтда Ғарбий Европадаги кўпгина капиталистик мамлакатларда ва Америкада юз берган энергетика танқислиги ибтидоий энергия манбаи — ел тегирмонларига яна қизиқиш уйғотди. АҚШда янги ел моторлари қуриш беш йиллик программаси ишлаб чиқилди. Битта шундай мотор Огайода 1975 йилнинг ўрталаридан бошлаб ишлай бошлайди ва 100 киловатт қувват беради. Бу қувват беш оиланинг эҳтиёжларини қондириш учун кифоя қилади. Агар тажриба ўнг келса, Пуэрто-Рикодан сал наридаги Кулебра оролида чучук сув билан таъминлаш ва холодильникларга энергетика бериш учун худди шундай ел мотори қурилади.

ГФРда бир ихтирочи Шимолий денгиздаги Зильт оролида қўшалоқ роторли ел моторини синаб кўрмоқда. Унинг айтишича, бу мотор 70 киловаттгача қувват бера олади.

▲ Франция статистик тадқиқотлар институти «французлар бўш вақтларини қандай ўтказадилар» деган савол ёзилган анкеталарни тўлдириб чиқди. Турли социал ва ҳунар группаларига оид 6 мингдан ошиқ киши сўралди.

Анкетада китоб ўқиш ва меҳмондорчиликка бориш каби формаларга алоҳида ўрин ажратилганди.

Маълум бўлишича, ўрта ҳисобда французларнинг 37 проценти ўзининг бўш вақтида мутлақо қўлига китоб олмас экан.

Анкета натижаларига кўра, «меҳмондорчиликка бориш» французларнинг бўш вақтида фахрли ўрин эгаллар экан.

(ТАСС).

Редактор **С. М. КАРОМАТОВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5|II да **Князь Игорь**, 6|II да **Севги тумори**, 7|II да **Чио-чио-сан**, 8|II да **Т. Жуманиёзованинг ҳисобот концерти**, 9|II да **Бир саҳнали балет «Кармен сюита»**, **«Малика ва безори»**, 10|II да **Севги тумори** (кундузи), **Флория Тоска** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|II да **Абу Райҳон Беруний**, 6|II да **Тарих тилга кирди**, 7|II да **Парвоз**, 8|II да **Бой ила хизматчи**, 9|II да **Шоҳ Эдип**, 10|II да **Табассум ўғрилари** (кундузи), **Оқшомдан тушгача** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6|II да **Ажаб савдолар**, 7|II да **Ҳижрон**, 8|II да **Хотинимнинг эри**, 9|II да **Ҳонума Ҳоним**, 10|II да **Ужарлар** (кундузи), **Ҳижрон** (кечқурун).

КИНО

5 ФЕВРАЛДА

Емғир ёғди, излар ювилди — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «ҲАМЗА» (кечқурун).

Шаҳарлар ва йиллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кечқурун).

Осмон йироқ, ер қаттиқ — «МОСКВА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кечқурун).

Севги анатомияси — С. РАҲИМОВ номли, «ВОСТОК» (кечқурун).

Танҳо ўзинг — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Қора лола — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

Уч юз спартанлик — «КЎКЧА» (кечқурун).

Анупама — А. НАВОИЙ номли (кечқурун).

Самовий саргузаштлар — «МОСКВА» (кечқурун).

6 ФЕВРАЛДА

Емғир ёғди, излар ювилди — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МИР», «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Шаҳарлар ва йиллар — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Осмон йироқ, ер қаттиқ — «МОСКВА» (10.00, 12.00), «СПУТНИК» (тоқ соатларда, кундуз ва кечқурун).

Қувноқ қисса — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Анупама — А. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Донер — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Яшасин муҳаббат — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Танҳо ўзинг — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Самовий саргузаштлар — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Октябрь район халқ маорифи бўлими, район маорифининг касаба союз комитети ва 192-мактаб коллективи шу мактаб ўқитувчиси М. Расуловага отаси

Юсуфжон ЗОКИРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

КУБА ҲАҚИДА ПОЭМА

Озарбайжон шоири Фикрет Гожа ўзининг янги поэмасини Куба халқининг қаҳрамон фарзанди Эрнесто Че Геварага бағишлади. У «Че Гевара» поэмаси устида бир неча йилдан буён ишлади. Поэма Куба революциясининг шонли саҳифаларини гавдалантиради, Латин Америкаси мамлакатларида озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб борилаётган кураш тўғрисида ҳикоя қилади.

Куба мавзуи Фикрет Ғожа ижодида муҳим ўрин эгаллайди. Шоир ўзининг бир қанча лирик шеърларини ана шу дўст мамлакатга бағишлади. Бу шеърларнинг баъзи бирлари Озарбайжон композиторлари яратган қўшиқларга асос бўлди.

Қиш кунларида сайр қилишнинг ўзига хос гашти бор. Теварак-атроф оппоқ чойшаб ёпиниб олгандай. Дарахтлар ширин уйқуга чўмган. Ҳаво эса қандайдир тетиклик, қувноқ кайфият бахш этади. Бундай дамда аёзнинг юзларни чимчилаб қочиши ҳам, қор заррачаларининг юзкўзга урилиши ҳам сезилмайди. Қишнинг гўзал манзарасига боқиб тўймайсан, киши.

• *Сўнгги пушаймон—ўзингга душман*

„ОҚ"НИНГ ҚОРА ИШИ

Рашид қизини табриклагани собиқ хотини Ларнса Твердохлебованикига келади. У қизи билан хайрлашиб, кажавали «ИЖ—Ю—К» маркали мотоциклига ўтириб, энди жўнайман деб турганида, Ларнса эри В. Куликов билан бирга келиб қолади. Улар Рашидни қўярда-қўймай уйга бошлайдилар. Меҳмондорчиликда ичкилик авжига чиқади. Орадан бироз вақт ўтгач, Рашид собиқ хотини, қизи ва В. Куликовни ёнига ўтказиб олиб, мотоциклини гавжум кўчада қушдай учириб борарди...

Коса кунда эмас, кунида синади, деганлари рост экан. Олдинда кетаётган автобусни қувиб ўтаётганда Рашид мотоциклини унга зарб билан уради. Бунинг натижасида Л. Твердохлебова ва қизи оғир жароҳатланади. Улар зудлик билан шифохонага жўнатилади. Бироқ врачларнинг ҳаракати зое кетади. Жароҳатланганлар ҳаётдан кўз юмадилар...

Яқинда Куйбишев район халқ суди Рашид Денушовнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Айбдор қилмишига тўлиқ иқрор бўлди. Суд ҳайъати икки кишининг ўлимига сабабчи бўлган Рашидни етти йил муддат билан озодликдан маҳрум этди. Жиноятчи бу жазони оғир режимли ахлоқ тузатиш колониясида ўтайдиган бўлди. Бундан ташқари, уч йил муддат билан транспорт бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Р. СУЛАЙМОНОВ,
Куйбишев район халқ судьяси.

ТЕЛЕВИЗОР

5 ФЕВРАЛЬ
СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун мультфильм. 18.30 Ўқувчилар учун. «Доим тайёр!» (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.00 «Комсомол ва муқобил план». 19.30 «Ахборот» информацион пограммаси. **Ўзбек тилида:** 19.45 Ўн минут музика. 19.55 «Ёзувчи ва замон». 20.20 **Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети.** «Ўсимликшунослик факультети». 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Егор Булычов ва бошқалар». Бадиий фильм (рус тилида).

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 16.30 Кўрсатувлар программаси. 16.35 «1944-йил январи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 17.05 Рус шеърияти саҳифалари. Ф. И. Тютчев. Кўрсатувни шоир Е. Евтушенко олиб боради. 18.05 Янгиликлар. 18.15 **«Қишлоқдаги учрашувлар».** 18.45 Ўқувчилар учун. «Пионерия куйлайди». 19.15 Болалар учун. «Ҳаво шарлари нега учади?». 19.30 **«Инсон ва қонун».** 20.00 Рангли телевидение. «Рус романси». Г. Писаренко куйлайди. 20.50 Телевизион бадиий фильм премьераси. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Балли, қизлар». 23.35 Рангли телевидение. Спорт кундалиги. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

6 ФЕВРАЛЬ
ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. «Эрталабки гимнастика машғулотлари». 12.20 Янгиликлар. 12.30 Юқори синф ўқувчиларининг баҳси. «Сен жамият олдидаги масъулиятни қандай ҳис қиласан?». 13.20 Телевизион бадиий фильм. 14.25 **Қишлоқдаги мусобақалар.** Қишлоқ хўжалиги ишчи ва хизматчилари касаба союзи Марказий Комитети раиси И. Ф. Шкуратов билан суҳбат. **Тошкент кўрсатади.** 18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.10 «Алдамчи бола». Болалар учун мультфильм. **Ўзбек тилида:** 18.20 Болалар учун. «Юлдузча» телевизион журнали. 18.50 **Миллионлар ленинча университети.** 19.05 А. Навоий номидаги Ўзбек Давлат академик опера ва балет катта театри артистлари ижросида опералардан ариялар. 19.45 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). 20.00 **Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги олдидан.** «Алишер Навоий номли музей залларида». 20.40 «Ахборот» информацион программаси. 21.00 «Ерқин ҳаёт» тележурнали. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Концерт. 22.50 **Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Химик»** (Воскресенск) — **«Крылья Советов».** 2—3 бўлимлар. Воскресенскдан олиб кўрсатилади. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.00 «Куз лавҳалари». Телевизион ҳужжатли фильм (рус тилида). 11.30 «Сеҳрли орол». Бадиий фильм (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 16.35 Кўрсатувлар программаси. 16.40 Ҳужжатли фильмлар программаси. 17.25 А. Н. Толстойнинг адабий портрети. 18.20 Янгиликлар. 18.30 «Сибирь гигантлари». 1-кўрсатув. 19.00 Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.30 Рангли телевидение. Болалар учун. «Колокольчик» театри. 19.45 **«1974 йил».** «Муқаддима». Саноат корхоналари 1974 йил январь ойи планларининг бажарилиши якунларига доир. 20.15 **Баскетбол бўйича СССР чемпионати. «Строитель».** (Киев — **«Спартак»** (Ленинград). Киевдан олиб кўрсатилади. 21.00 Рангли телевидение. «Сизнинг фикр ва мулоҳазаларингиз». **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбек тилида). 22.30 «Пётр Рябинкин». Бадиий фильм (рус тилида).

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.

5 ФЕВРАЛЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81.42.

Р—02206. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3002.